

УКРАЇНСЬКИЙ ЖУРНАЛ
ДЛЯ МОЛОДІ І СТАРШИХ

ЕКРАН

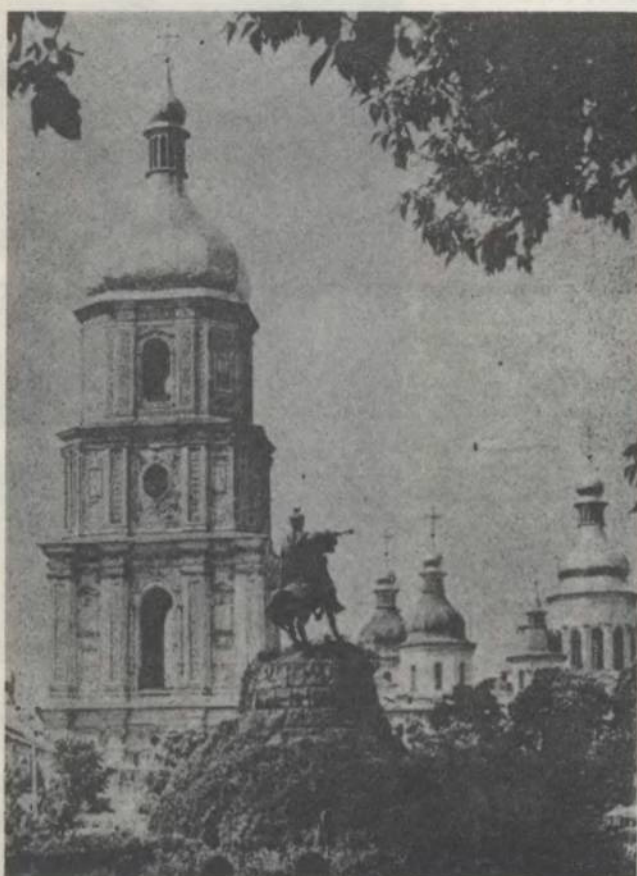
UKRAINIAN MAGAZINE
FOR YOUTH AND ADULTS

Ціна примір. — Р 2.00

Листопад-грудень 1978
Січень-лютий 1979
November-December 1978
January-February 1979

Рік XVIII. Ч. 98-99

СВЯТО ДЕРЖАВНОСТІ І СОБОРНОСТІ

Собор Св. Софії в Києві з XI ст. — свідок величчя й радості та упадку у смутку нашого Українського Народу.

Богдан Лепкий

СПІТЬ, ХЛОПЦІ, СПІТЬ . . .

Спіть, хлопці, спіть,
Спіть, хлопці, спіть,
Про долю, волю тихо сніть,
Про долю, волю вітчизни,
Чи ж можуть бути кращі сні?

За рідний край, за край святий
Віддали ви вік молодий,
Віддали ви юнацькі сні,
Вишневий цвіт, життя весни.

Летіли ви, як ті вірли,
Ні мамин плач, ні крик сестри
Не зупинили вас на мить:
Цить, мамо, цить,
Цить, сестро, цить.

Покликав нас Господній глас,
Ми йдем боротися за вас,
За чарів чар, за мрію мрій,
За волю йдем на перебії!

І ви пішли і без ваги,
Неначе льви, боролись ви,
Що кулі вам? І що штики?
Ви юнаки. Ви козаки!

І ви пішли, щаслива путь . . .
І ви пішли, щоб не вернуть.
Червоний штик, кривавий шлях,
Стоять могили по полях.

Та прийде день, великий день,
День радості і день пісень,
І загуде свободи дзвін,
До вас підемо на поклін.

І там, де ви лягли кістьми,
Приляжем вольними грудьми,
И на ваших тихих могилах
Замеє наш побідний стяг.

Володимир Переяславещ

ДЗВОНИ В УКРАЇНІ

(До роковин 22-го січня 1918 і 1919 років)

Задзвонили усі дзвони в Україні,
Аж по світі, по широкім було чути:
"Зустрічайте Воскресення день! Відинні
Навік-віки Україні вільній бути!"

Зашумів старинний Київ прапорами,
Розлилась народу повідь по Подолі,
На майдані, на Софійськiм з коругвами
Зустрічала Україна свято волі.

Задзвонили усі дзвони в Україні,
Аж по світі, по широкім стало чути,
Що не парізно, але в сім'ї єдиній
Українськiй славний парід хоче бути!

Україно, нездоланна віща Мати
Володимира, Богдана і Тараса!
Бог тобі призначив жити, не вмирати,
Бути світові на захист і окрасу.

Задзвонили усі дзвони в Україні,
Аж по світі, по широкім стало чути:
Хай про вірність молодецьку батьківщині
На науку поколінням скажуть Крути.

І хоча ще не скінчилися смутки-болі,
І страждання не минулися останні,
Не заступлять чорні хмари сонця волі,
Що промінням розцвітає на світанні.

"Вони вклали своє юне життя на жертвнику бо-
ротьби за долю-волю свого Українського Народу!"
Картина мистця Михайла Дмитренка

Бо про те, що наша правда не загине,
Що бажання наші в пута не закути,
Задзвонили усі дзвони України,
Щеб повік було по всьму світі чути.

the Ukrainian forces, inter-
fered by the Russian agent
Schwarzbard in Papis.

(b. 23. 5. 1879, d. 25. 5. 1926)
President of Ukraine and
Supreme Commander of

Symon Petlura

Гол. Отаман Симон Петлюра

НА СЛУЖБІ НАРОДОВІ

Спіть, хлопці, спіть,
Спіть, хлопці, спіть,
Про долю, волю тихо сніть,
Про долю, волю вітчизни,
Чи ж можуть бути кращі сні?

Ukraine Shall Arise!

REBIRTH OF THE UKRAINIAN STATE IS INEVITABLE

A. Kushchynsky — (Translation by D. M. Elcheshen)

(Continued)

And What Does the History of Ukraine Say?

How does a factual, undistorted history of Ukraine answer the questions: when and how long did the Ukrainians live as a state nation? When and how long have we been stateless?

First, a few words about the Kievan Kingdom period. Only a few years ago we were taught that this period began with the "legendary" King Kyj who, it was claimed, found Kiev and resigned sometime in the 8th century. But new archeological discoveries and historical studies (by Prof. M. Chubaty and scholar-scientist Rybakov) have uncovered indisputable evidence that Kiev had been already established in the latter part of the 6th century, about 560, i.e. two centuries earlier, and that the first to visit Constantinople was King Kyj, not Queen Olha. Hence, not legendary but a real existing person visited Byzantium as a representative of our state. That first period of the existence of our Kievan state continued until 1240, when the Tartars destroyed Kiev and subjugated the eastern Ukrainian lands. Thus the Ukrainian nation existed as a state for 680 years.

But even during the Tartar conquest Ukrainian state consciousness had not been extinguished, — it only shifted westward where Halych-Volyn Kingdom came into being. Historical works untainted by Muscovite or Polish influences, such as "Vinok Rusynam na Obzhynky", by Ivan B. F. Holovatsky, Vol. II, published in Vienna in 1847, show that the first king was not Danylo (1240-1266), as has been thought before, but his forebear Roman Mstyslavovych (1198-1205) who already had the title of "Grand Prince and King of Rus". More recent research has established that the first king was Yaropolk-Petro the son of Iziaslav, grandson of Yaroslav the Wise, who received the crown from Pope Gregory VII in 1075. That period of statehood continued uninterrupted until the death of King Yuriy in 1340. This means that the Ukrainian people again possessed a state for a period of 142 or 265 years.

The third period during which the Ukrainians still held their position as a state-conscious nation included the Lithuanian-Ukrain-

ian era which began with King Dmytro Lubart in 1340 and lasted until the Union of Lublin in 1569, lengthening the state epoch by another 299 years.

The Lublin Union marked the beginning of the first stateless period in the history of Ukraine. Our people fell under the Polish rule which they endured from the above mentioned year of 1569 until the successful revolution led by Hetman Bohdan Khmelnytsky in 1648. This period continued for 79 years. But it must be emphasized that this period was rife with Kozak uprisings and struggle for freedom. In 1648 the Ukrainian state tradition was again resurrected in the Hetman-Kozak State of Bohdan Khmelnytsky and, although beset by ceaseless struggle for the independence of its political life, the Ukrainian statehood nevertheless existed until the destruction of,

КНЯЗЬ РОМАН МСТИСЛАВИЧ
(Галицько-волинський)
PRINCE ROMAN MSTYSLAVYCH
(of Halych-Volynia)
1199-1205

the Zaporozhian Sitch in 1775, i.e., for a period of 127 years.

The second stateless period for the Ukrainian people began in 1775 when Ukraine became a captive of the czarist Muscovy; it lasted until 1918 — a total of 143 years.

We wish to briefly examine this period of Muscovite occupation to see whether it had been an era distinguishable by a total assimilation and the disappearance of Ukrainian identity, or whether, notwithstanding the harsh and cruel circumstances, this was a period of progressive intensification of a "cold war." The latter part of the proposition reflects the truth. This was indeed a period of the gathering of potential strength of the nation weakened by a prolonged strug-

gle, a period when our people made preparations to rise again for their rights, for the restoration of their statehood. It was during the 19th century that our nation has revealed its fortitude, internal strength and vitality, despite the fact that Ukrainians have been deprived of their schools, their books, their publi-

ГЕТЬМАН БОГДАН ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ
HETMAN BOHDAN KHMELNYTSKYI
1648-1657

cations, their government, their army, their literary language, their autocephalous church. This period has been very ably characterized by Prof. Ivan Marchenko in his work "The Victorious Spirit of a Nation" ("Vyzvolnyj Shlyakh," February, 1963):

"The most striking, almost incredible fact is that during the Muscovite rule Ukrainians not only preserved their national identity but they also greatly increased numerically and widened their ethnographic boundaries. The world history has a good memory, — it has also recorded the moves and actions of Hetman Bohdan and Hetman Mazepa. With regard to Ukraine, however, history of that time spoke only of Kyjivshchyna, Volyn, Halychyna, Chernyivshchyna, Poltavshchyna — without reference to Donechchyna, Katerynoslavsh-

КОРОЛЬ ЮРИЙ
KING JURII
1301-1308

chyna, Tauria, Odeshchyna, Kharkivshchyna, the Black Sea Coast, because the world has only now discovered that they too are Ukrainian.

"During the days of Hetman Khmelnytsky and Hetman Mazepa Ukraine encompassed a relatively small territory with approximately a million inhabitants. The present Ukrainian ethnographic territory includes a considerably larger area with a population of over 40 million, greater than the population of olden European states of Spain or Italy, and greater than the population of Poland which at one time ruled over Ukraine. At the same time the Ukrainian people have acquired a broad access to the sea, whereas other nations had to fight bitter wars to gain such an access. It is not difficult to imagine extent to which our liberation cause would appear to be less valid in world politics if the Ukrainian lands extended only to Poltava in the east, southward to Kremenchuk, Uman, Kanyanetz, and if there were only 3-5 million Ukrain-

ГЕТЬМАН ІВАН МАЗЕПА
HETMAN IVAN MAZEPA
1687-1709

ians. . . .

Due to overpopulation in some regions of our ethnographic territories, Ukrainian farmers (khliboroby) emigrated to settle on fertile vacant lands in Asia. This colonization had been facilitated by the coercive policies of the Muscovite czarist governments which deported our people to Siberia for their scornful attitude towards the Muscovite rule. The same policies, only with greater intensity and more ferocious brutality, are being continued by the Soviet regime. This resulted in the factual creation of Ukrainian colonies of Sira Ukraina, or Siry Klyn in Kazakhstan and Zelena Ukraina, or Zeleny Klyn in the Far East. Two million Ukrainians had settled there even before the First World War. The present figure is estimated to be over 5 million. To be continued)

УКРАЇНСЬКИЙ ЖУРНАЛ
ДЛЯ МОЛОДІ І СТАРШИХ

ЕКРАН

UKRAINIAN MAGAZINE
FOR YOUTH AND ADULTS

ЕКРАН

Видає В. Во „ЕКРАН”. Відпов. ред. А. Антонович

Адреса ADDRESS
A. ANTONOVYCH
2222 W. Erie Street
Chicago, Illinois 60612
U.S.A.

Ціна примір. — 2.00 PHONE 942-0126

Single Copy — \$ 2.00

зложили

На пресовий фонд

\$ 100.00: Д-р Петро Моцюк

30.00: Т. Лушпинський

По 20.00: Ст. Шологон (Кан.), „Нова Сцена”,

д-р І. Рудавський, П. Головачук (Аргентина)

По 15.00: Інж. М. Каплистий (Філяд.), д-р Ір.

Гребеняк (Н. Дж.), проф. Т. Лукаш (Каліф.)

По 10.00: Н. Сайкевич, д-р Р. Погорельський (Н.

Дж.), М. Яшук (Філяд.), Ст. Курчаба (Торонто),

мгр. Н. Хойнацька, мгр. М. Турянський

6.00: І. Настич

По 5.00: М. Ракуш (Фльор.), д-р Гаецький (Ві-

нона), К. Захаріяевич, В. Лаврів (Парма), Іл. Па-

вліш, д-р Гр. Лозинський, В. Петеш, Р. Завиць-

кий (Н. Й.)

4.00: Д-р Р. Кобилецький

3.00: Інж. В. Синенький

2.00: Д-р Глібович (Торонто), Ст. Гуцалюк (Н.

Дж.)

Усім жертводавцям складає

Адміністрація щирю подяку.

НА ПРЕСОВИЙ ФОНД „ЕКРАНУ”

зібрав у Торонті (Кан.) п. С. Рошко (\$ 450.00)

По 50.00: Ів. Церковник, В. Кліш, С. Рошко

По 25.00: В. Недошитко, Л. Дозорський, Є. За-

радка, В. Д. Данилів, Ост. Винницький, С. Гула,

І. Бойко, В. Дубик

По 10.00: Інж. М. Барабаш, І. Млинарський, П.

Воробець, І. Фіголь, Б. Лещинин, Л. Бабій

По 5.00: НН, П. Ясінський, М. Станіславський,

В. Пальчук, І. Мокаш.

ЩЕ НЕ ВМЕРЛА

„ЩЕ НЕ ВМЕРЛА УКРАЇНА”

ВОЛОДИМИР

ЖИВЕ УКРАЇНА

(У століття Національного Гімну)

Живе Україна в боях і повстаннях.

У славі козацькій, у лавах УПА.

В героїському чині, в кривавих змаганнях

Живе незнищенна, міцна і свята.

Душею і тілом живемо для неї,

У жертві всецільній всевічна вона.

Безсмертний є Дух і безсмертна Ідея. —

Живе Україна, — в ній наша душа.

Із чину й потуги здвигнем Україну,

Преславну Владарку широких світів!

Немає вже смерті, немає загиби. —

Є вічні герої — є слава віків!

Свята, незборима, владарна Держава

Горить в нашій крові і тілі живим. —

Засяє як Сонце Всевада і Слава

У лавах лицарства — у братстві святім!

У наших походах, у силі іскристий

Наш Прапор і Тризуб сіє в віках. —

І небо блакитне, і день золотистий,

І юність і радість, і Вічність Життя.

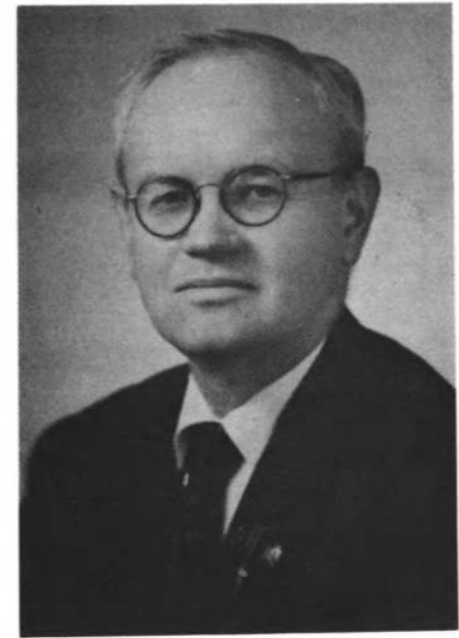
Грудень 1963.

„В. Ш.” ч. 1 64.

ЮВІЛЕЙНІ ВІДЗНАЧЕННЯ СЕНІОРА

— ЖУРНАЛІСТА ІВАНА ДУРБАКА

НАРОДНА ВОЛЯ

Редактор Іван Дурбак

Окружний Комітет УККА Олбані відзначив 9 грудня 1978 р. в Українсько-Американському Горожанському Клубу в Вотервліті, Н. Й. Ювілей 75-ліття з дня народження і 50-річчя журналістичної праці редактора Івана Дурбака.

Іван Дурбак, як подано в Біографічному Показнику “Юкрениєн ін Норт Америка”, народився у священничій родині в Західній Україні 20 січня 1903 р. По скінченні народної школи і гімназії він брав участь в українській визвольній війні аж до її трагічного закінчення.

Повернувшись із Східної України, він був студентом Львівського Університету, а потім у роках 1932-1935 працював у редакції “Нова Зоря”, в роках 1935-1939 в “Меті”, 1939-1941 в “Краківських Вістях”.

У вільному світі, на еміграції, співробітничав у таборних газетах, а приїхавши до Америки, він співпрацював і співпрацює, як кореспондент, у газетах — “Вільна Думка”, “Гомін України”, “Америка”, “Свобода”, “Шлях перемоги”, “Новий шлях”, “Мітла”, “Лис Микита”, а в останнім часі він надрукував свої репортажі в “Народній Волі”, в журналі “Екран” та в інших газетах.

Треба підкреслити, що редактор Іван Дурбак — це активний і дуже плодовитий журналіст від ранніх років свого віку. Він також активний національно-освітній та громадський діяч. Був членом молодечих організацій, членом і діячем “Просвіти”, активним членом Товариства Письменників і Журналістів, а тепер він є членом СУЖА, НТШ і належить до Секції Регіоналістики, він був членом ред. кол. збірника “Теребовельська земля”. Він також є автором книжки “Пам’яті Вождя УГА”.

За своє журналістичне 50-ліття Іван Дурбак написав тисячі більших і менших статей, дописів та репортажів під своїм власним іменем та під псевдонімами.

В Ювілей 70-ліття з дня народження і 50-річчя журналістичної праці редакція “Народної Волі” бажає Іванові Дурбакові довгого життя і доброго здоров’я, сили духа і здорової творчої думки для добра українського народу і української спільноти у вільному світі!

Від Редакції

Просимо вибачити нам за спізнену появу цього „Екрану”, який і тим разом виходить подвійним числом за місяці листопад-грудень 1978 і січень-лютий 1979. Причина спізнення — як звичайно — фінансові труднощі.

На цьому місці складаємо щирю подяку дир. Степанові Рошкові за його ініціативу і переведення збірки на пресовий фонд „Екрану” між своїми приятелями, друзями і знайомими, симпатиками журналу в Торонті, Канада. Ця збірка разом з іншими щедрими пожертвами дала нам змогу випустити це число „Екрану”.

Просимо всіх читачів і симпатиків нашого журналу наслідувати жертводавців і в міру своїх спроможностей зложити і свою „вдовину” лепту -пожертву на потреби журналу, щоб видавництво могло проіснувати ще принайменше 3 роки, що бракують до 20-літньої появи „Екрану”.

Розв’язку для систематичної появи журналу можна б легко знайти спільним незначним зусиллям усіх наших читачів, якби кожний з них узяв на себе обов’язок приєднати хоч одного-двох передплатників із круга своїх рідних, приятелів чи знайомих. Хто приєднав би десять передплатників, тому ми вислали б одно число безплатно. Охочим з-поміж старших чи молоді зайнятися кольпортажем „Екрану” дамо рабат згідно з домовою.

Цей спосіб „ланцюхової” системи праці обнизяв би значно сьгоднішні дуже високі кошти пересилки поодиноких чисел (40 ц) і створив би фінансову базу для журналу. З другого боку — поширив би значно круг його читачів, бо нашим завданням в першу чергу є зробити „Екран” бажаним гостем у кожній свідомій укра-

д-р Петро Моцюк
П. Головачук (Аргентина)

Повідомляємо наших співробітників і читачів, що з нами погодився співпрацювати п. ПАВЛО ГОЛОВАЧУК з Буенос-Айрес, Аргентина. Вітаємо його щиро в гурті наших співробітників і бажаємо йому витривалості й успіхів у праці для нашого Видавництва.

їнській родині. Батьки повинні заохочувати своїх дітей не тільки оглядати світліни, але саме за допомогою світлин призвичаювати їх читати українське друковане слово й тим чином формувати їхню свідомість приналежності до українського народу.

Ми дуже тишилися б, коли б знайшлися охочі заперенумерувати журнал дітям і молоді в країнах Південної Америки, як також виховникам у молодечих організаціях, школах, садах, семінаріях і т. под. Маємо ще на складі понад 60,000 різних

чисел „Екрану”. Всі вони дуже вартісні і надаються для батьків, учителів і виховників в праці освідомлювання молоді, бо „Екран” — це свого роду українська ілюстрована енциклопедія. Він дуже добре надається і для освідомлювання чужомовного докілья українською проблематикою, бо журнал має і англійські тексти з численними ілюстраціями. Маємо також на складі певну кількість альбомів зі світлинами українських князів і гетьманів (ціна одного примірника — \$ 2.00).

Редакція „Екрану” щиро вітає в особі Ювілята свого довголітнього, відданого співробітника, що не тільки зовсім безкорисно пересилає матеріали до журналу, але також збирає до них потрібні ілюстрації (світліни) і при кожній нагоді поширює його в українських громадах та заохочує його читати. Достойного Ювілята вітають всі співробітники „Екрану” й передають йому свої сердечні побажання кріпкого здоров’я для реалізації великих, шляхетних планів в його улюбленому журналістичному фаху. Прийміть і від мене особисто мій дружній привіт та подяку за Ваші поради й співпрацю.

На все добре! А. Антонович

СВІТЛІЙ ПАМ'ЯТІ

МОЛИТВА
МИТРОПОЛИТА АНДРІЯ
ЗА УКРАЇНСЬКИЙ НАРОД

Всемогучий Боже і Царю всесвіту, Спасителю наш, Ісусе Христе, Ти любиш весь людський рід і Твоїм Божим Провидінням опікуєшся кожним народом зосібна! Поглянь милосердно й на наш український народ, що з повною надією припадає до Тебе, як до свого найліпшого Отця і премудрого Царя. Ми діти українського народу, покійно послужні Твоїй святій волі, любимо всі народи, що ТИ їх відкупив Своєю святою Кров'ю на Хресті, а передусім любимо щирою християнською любов'ю наш український народ. Тим то з любови до того народу, а радше з любови до Тебе, благаємо:

Прости нашому народові всі провини, поправ всі його злі нахили, а скріпи добрі нахили; змилосярдися над ним у всіх його потребах. Бороши його перед усякою кривдою й несправедливістю з боку ворогів. Зсилай безнастанно на нього Твоє щедре благословення.

ГЕТЬМАН ПАВЛО СКОРОПАДСЬКИЙ
HETMAN PAVLO SKOROPADSKYI
1918

ВІДОЗВА

ГЕТЬМАНА ПАВЛА СКОРОПАДСЬКОГО
З ПРИВОДУ СМЕРТІ СЛУГИ БОЖОГО
АНДРЕЯ ШЕПТИЦЬКОГО

Гетьманці!

В Бозі спочив Митрополит Кир Андрей граф Шептицький. В ті часи, що ми їх зараз переживаємо, звістка ця тяжко відбилася в душі кожного християнина та Українця, що не загубив любови до своєї Батьківщини.

Нема тут різниці, чи людина належить до греко-католицької віри, чи до іншого віроісповідання, всі ми однаково відчуваємо ту страшну втрату, що нам її послав Господь Бог.

Постать в Бозі спочилого Митрополита Андрея була настільки великою, чини його були настільки просякнуті величною християнською любов'ю до всіх людей, що з ними він мав до діла, його патріотична діяльність на добро України в усіх ділянках її життя була настільки творчою, а його сила духа, благородність та безконечна жертвенність настільки великими, Постать Митрополита осяювала таким світлом кожного, хто мав з ним до діла, — що не могло бути й мови про якісь релігійні різниці. Всі ми — Українці, без жодного винятку переживаємо глибоку скорб, почувши про те, що Кир Андрея поміж нами вже нема.

В цю хвилину, дорогі Гетьманці й Гетьманки греко-

католицького віроісповідання, прийміть від мене мої найсердечніші та найщиріші вислови безмежного співчуття в Вашому великому горі, що всіх Вас огорнуло на звістку про смерть Великого Пастиря — Князя Вашої Церкви. Знайте, що й ми, православні Українці, однаково переживаємо це горе разом із Вами.

Такі люди, як Митрополит Андрей, являються насліддям усього Українського Народу.

Галицька гілка цього Народу може з гордістю гіштитись тим, що така Постать вийшла з її рядів, Народ бо, що з його глибини виходять такі люди, як спочилий в Бозі Митрополит Андрей, може спокійно дивитись в Майбутнє.

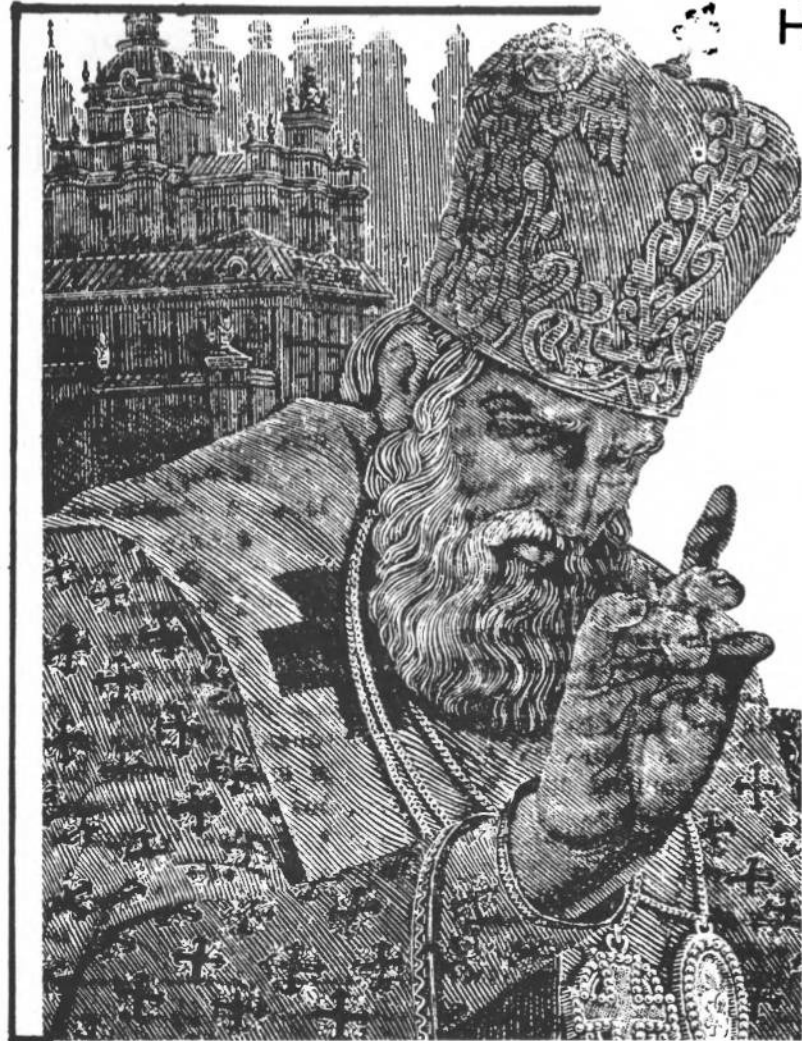
Йому не страшні ніякі бурі життєві, бо коли Народ цей розуміє нутром Велич Того, Кого він ним втратив, може бути певним, що на зміну Спочилому придуть такі ж Велетні Духа й Розуму, що зуміють захистити Народ свій.

Вірю, що так станеться!

Вічна Память Митрополитові Кир Андреєві!

Павло Скоропадський
7 листопада 1944 р.

Берлін
«НАША МЕТА»

Nov. 1, 1978 marks the thirty-fourth anniversary of the death of the Servant of God and Primate of the Ukrainian Catholic Church in West Ukraine, Metropolitan ANDREW SHEPTYTSKY, who died in the City of Lviv on November 1st, 1944 under questionable circumstances. His future canonization is being promoted by Ukrainian Catholic Church authorities.

Янисейськ, літом 1917 р. На фото закладники українських ділячів зі західних земель України, заарештовані царським урядом та вивезені на Сибір по зайнятті Галичини російськими військами на початках першої світової війни 1914 р.

Упершому ряді зліва сидять: А. Рак, М. Заячківський, М. Шухевич, В. Охримович і Дереш. У другому ряді від ліва стоять: М. Панчук, Качала, Т. Ставничий, Ол. Стеців і Дм. Лиськевич з Яворова.

В тому самому часі арештували Мит. Андрея Шептицького, та відомих священників і багатьох інтелігентів з провідної верстви Західної України. Мит. Шептицького арештували 18 вересня і вивезли до Нижнього Новгороду а звідтам до Курська. Два роки пізніше перевезли Митрополита до Манастирської в'язниці в Суздалі, відомої як найжахливішої з усіх тюрем Росії. Фото одержав від родини Т. Лиськевича.

З української хроніки

«Блаженніший Патріарх Йосиф, маючи на увазі приготування до ювілею 1000-ліття хрищення Русі-України та деякі важні проблеми нашої Церкви, скликав наради наших Владик, 17-го листопада 1978 року».

УКРАЇНСЬКІ ЄПИСКОПИ ВІДБУЛИ СПІЛЬНІ НАРАДИ І АВДІЄНЦІЮ У ПАПИ ІВАНА ПАВЛА ІІ

Владика (зліва): Єфрем, Платон, Ісидор, Дмитрій, Митрополит Максим, Василій, Патріарх Йосиф, Ярослав, Митрополит Йосиф, Андрей, Ніль, Іван.

«Для успішного планування і переведення відзначення 1000-ліття хрищення Русі-України створено Центральний комітет, ... а патронат над цим комітетом має Блаженніший Патріарх Йосиф та ВПреосв. Митрополит Максим і ВПреосв. Митрополит Йосиф... Розглянено актуальний стан процесу

беатифікації Слуги Божого Митрополита Андрія Шептицького... рішено внести до Апостольської Столиці справу беатифікації всіх наших мучеників та ісповідників, ... які по-геройському віддали своє життя в обороні святої віри і єдності з Апостольським Престолом. Розглянено тепе-

рішне положення нашої Церкви в Україні і на поселеннях, виготовлено відповідний меморіал і вручено його Святішому Отцеві Папі Іванові Павлові ІІ на авдієнції, яка відбулася в п'єнеділок 20 листопада 1978 р.»

ХРИСТИЯНСЬКИЙ ГОЛОС

КОРИФЕЮ УКРАЇНСЬКОЇ МУЗИКИ

НА 100-ЛІТНІЙ ЮВІЛЕЙ

С. Людкевичеві — 100 років

СТАНІСЛАВА ЛЮДКЕВИЧА

Слова і музика Василя Кулиницького

«Ніде слово»

Повали, урочисто

Велике свято в нас сьогодні, таке буде
Велике свято в нас сьогодні, таке буде

-ва є раз на сто років: на-

-род весь і митці на родні вітають

кра-що-го з усіх митців. На-митців.

Stanislav Ludkevych (center), who celebrates his 100th birthday in 1979, among the composers and teachers of the M. Lysenko Music Conservatory in Lviv, Western Ukraine. (From left to right:) Anatole Kos-Anatolsky, Yevhen Kozak, Mykola Kolessa and Desideriy Zador.

Велике свято в нас сьогодні,
Таке буде раз на сто років:
Народ весь і митці народні
Вітають кра-що-го з усіх митців.

Вклоняємось Тобі, наш Батьку,
Учителю великої сім'ї.
За творчість Твою ми подяку
Складаємо під серця широкі всі.

Ресь в Людкевичанчаша
Прекрасно знає музику його,
Що музика яка віра
І відомо духом до віноч.

Велика Ти музика за свободу,
Звостил правди, р-ності й добра,
На нас і радість і в народу
Живи ти мого мого дити!

Лідія Бурачинська Українка року

Нововибрана голова СФУЖО інж. Лідія Бурачинська. Представляючи її присутнім під час бенкету, голова СУА Іванна Розанковська сказала, м. і.: "Пересилаємо вістку буковинській землі, яка є близька серцю Лідії Бурачинській, що її достойна дочка стала у проводі Світової Організації Жінок — українок поза батьківщиною".
Newly elected president of WFUWO — Lidiya Burachynska.

На врочистому бенкеті 19-го серпня ц. р., у залі церкви св. Йосифа в Чикаго, вшановано голову СФУЖО п-і Лідію Бурачинську, наділивши її почесним званням „Українки року“. Бенкет попередила св. Літургія подяки, яку відслужив о. Йосиф Шарий, парох церкви св. Йосифа.

Головним промовцем на бенкеті була голова ГУ ОЖ ОЧСУ мгр. Уляна Целевич, яка відмітила досягнення і заслуги п-і Лідії Бурачинської. „Завдяки пані Лідії Бурачинській — сказала У. Целевич, — її послідовності й наполегливості у вишукуванні мистецьких предметів з далековідданих місечок, сіл і садиб України, — ми можемо сьогодні похвалитися великою збіркою дорогоцінних експонатів, які свідчать про генія української нації. Вона не тільки вишуквала їх, але й писала про них у журналах і книжках і так увіковічила їх для нащадків. Справді ми сьогодні вшановуємо незвичайну

індивідуальність в особі пані Лідії Бурачинської. І це зовсім правильно, що ми складаємо їй пошану, як Українці року“.

Почесну грамоту „Українки року“ передав п-і Л. Бурачинській голова Крайового комітету українця року Володимир Гавалюх. На грамоті написано: „Для Лідії Бурачинської, Українки року 1978, за її 50-літню жертвну працю у користь українського жіночого руху й українського народу — із подивом від українців Чикагської метрополії та з любов'ю і пошаною від парафіян української католицької церкви св. Йосифа, Чикаго, Ілл., та з пошаною від Комітету українця року, 19 серпня 1978 р.“.

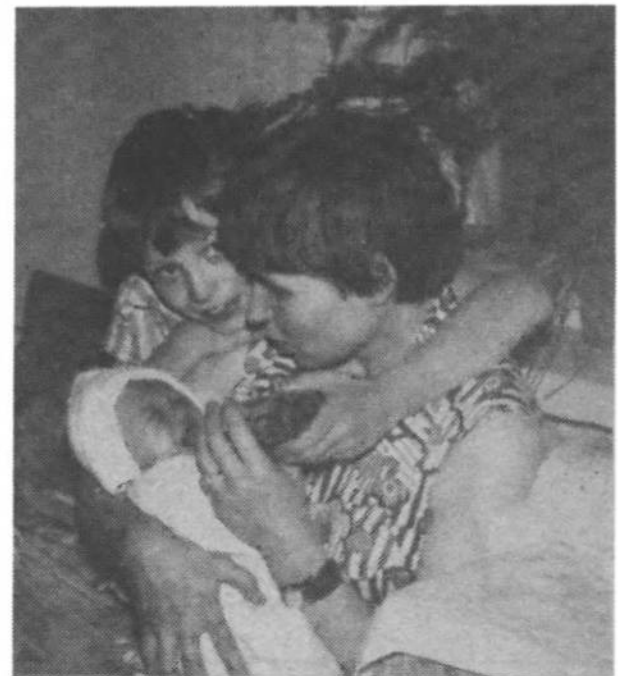
Дякуючи за почесність, п-і Л. Бурачинська сказала, що приймає це відзначення і вияви пошани „від імені всіх українських жінок, які від років жертвують своїм життям, своїми талантами для добра українського народу“.

З нагоди Конгресу Українців Америки відбувся бенкет в суботу 9 жовтня ц. р. Серед відзначених Шевченківською Грамотою Волі була Лідія Бурачинська, почесна голова СУА, заступниця голови СФУЖО. Від імені Екзекутиву УКК грамоту вручила І. Розанковська.

Світл. Р. Голіят

A banquet was held during the Congress of Ukrainians of America on Saturday October 9. Among those honored with the Shevchenko Freedom Award was Lidiya Burachynska honorary President of UNWLA and Vice President of WFUWO. The Award was handed to her in the name of the Executive Board of UCCA by I. Rozankowsky.

Надія Світлична з синами Nadya Svitlychna with her sons

15-ЛІТТЯ КАРТИННОЇ ГАЛЕРІЇ О. СОНЕВИЦЬКОЇ

В грудні ц. р. сповнилося 15 літ існування в Нью-Йорку картинної галерії Ольги Соневицької. Галерія приміщувалася початково в залах Літературно-мистецького Клубу за головування скульптора Сергія Литвиненка, який всеціло підтримував задум ініціаторки. При його допомозі О. Соневицька збрала 80 картин мистців-малярів з північної і південної Америки, Австралії й Європи, зокрема з Парижу (Хмельюк, Грищенко, Вирста, Сологуб, Зарицька). У 1967 р. галерію перенесено до приміщень т-ва „Самопоміч“ при 98 Друга Евеню, де вона знаходиться досі.

Завдяки енергії, рухливості, проворності й організаційному хистові власниці галерія зростала і збагачувалася новими іменами наших видатних малярів та кількістю картин різних напрямків, стилів, тем і техніки виконання.

О. Соневицька влаштувала п'ять індивідуальних виставок в Нью-Йорку, в тому вперше в Америці дві виставки Галіни Мазепи (Венесуеля). Організувала теж виїзні виставки з доповідями мистців і мистецтвознавців (Вашінгтон, Філадельфія, Клівленд, Елізабет, Пассейк, Трентон, Гардфорд, Ньюарк, Кергонксон). Так знайомила вона широкі кола громадянства з образотворчими надбаннями сучасних наших видатних майстрів пензля.

Про картинну галерію О. Соневицької передавало вістку в

Україну радіо „Свобода“ і ватиканська радіостанція.

Ольга Соневицька народилася в Копичинцях на Поділлі. Закінчила з відзначенням гімназію „Рідної Школи“ в Чорткові, а іспит зрілості склала в тернопільській гімназії. Хоч двічі записалася на філософські студії віденського університету, то через несприятливі життєві умови не мала змоги їх закінчити.

В ранній молодості віддалася громадсько-суспільній і культурно-освітній праці на терені Чорткова, Станиславова, Тернополя і Львова, куди доля кидала її чоловіка проф. д-ра Михайла Соневицького, знавця класичної філології, літератури і культури, автора наукових праць з цих ділянок. У рідному краю працювала в Союзі Українок, в Музичному Інституті, зокрема об'їздила села з популярними доповідями.

Після прибуття до Америки крім популяризації образотворчого мистецтва за допомогою галерії і об'їзних виставок, іншими ділянками, які найбільше цікавлять О. Соневицьку, є журналістика й культурно-освітня праця. Вона стала членкою СУА, працювала пресою й культурно-освітньою референткою 64-го Відділу, пресою референткою 82-го Відділу, культурно-освітньою референткою т-ва „Самопоміч“, довгі роки входила в склад управи ЛМК, була членкою секції журналісток СФУЖО, є членкою СУЖА і працює в редакційній колегії журналу „Наш Світ“, в якому веде жіночу сторінку. Співпрацювала або є співробітницею різних періодиків — „Новий Шлях“, „Вільне Слово“, „Гомін України“, „Свобода“, „Америка“, „Наше Життя“. Є звичайним членом НТШ, головою Ділового Комітету Земляків Чортківської Округи і редактором „Історично-мемуарного Збірника Чортківської Округи“.

Картинна галерія дає О. Соневицькій задоволення і снагу до праці в тій свідомості, що вона є в центрі творчого процесу українського образотворчого мистецтва і своєю галерією допомагає мистцям знайти громадянство з їхніми творами та промощує ім шлях до українських хат.

Невсипушість, наполегливість і енергія О. Соневицької дають надію, що вона ще довго сповнятиме свою місію бути посередником між українськими мистцями і громадою. **М.Б.**
НАШЕ ЖИТТЯ, ГРУДЕНЬ 1978

Якщо на твій клич не прийде ніхто,
тоді вирушай сам.
Сам вирушай, один вирушай,
в путь вирушай сам.

Якщо скує всіх ганебний страх
(О, доля твоя нелегка!)
і кожен у відповідь мовчки зідхне
і боязко очі схова-
сам говори. Твоя совість і глузд
підкажуть тобі слова.
Тоді говори сам.

Якщо підуть від тебе всі
(О, доля твоя нелегка!)
якщо всі покинуть тебе
і буде важким твій шлях-
ти все ж продовжуй вперед іти.

Хай ноги зіб'єш до крові
іти продовжуй сам.

Якщо буде темна, пекельна ніч
(Шаблею вітер і злива, як лід!)
і ніхто не запалить вогню,
щоб тим,
хто йде у п'яті, допомогти. —
Тоді ти сам свій вогонь запали.
Ватру гніву й любови жар.
Свій вогонь запали сам.

Якщо на твій клич не прийде ніхто,
тоді вирушай сам.
Сам вирушай, один вирушай,
в путь вирушай сам.

(Вірш Рабіндраната Тогара
Н. Світлична)

УКРАЇНСЬКІ БАТЬКИ!
ВПИСУЙТЕ СВОЇХ ДІТЕЙ ДО РІДНИХ ШКІЛ!

Станіслав Людкевич
Композитор в юні роки.

Лист з уродивими побажаннями
для проф. Станіслава Людкевича у Львові

Чикаго, США, 12 лютого 1979.

До Вп. П. Проф. Станіслава Людкевича
Львів, Україна

Вельмишановний Пане Професоре!

Правління Українського Літературного Фонду ім. Івана Франка в Чикаго має шану вітати Вас щиро з Вашим ювілеєм, століттям з дня народження Вашого трудолюбивого і повного творчої наснаги життя, яким Ви збагатили нашу музичну культуру. Своєю творчою працею Ви виховали ряд молодого покоління, що горде із своєї приналежності до народу, який пишається такими талантами, як Ви.

В цій, такій важливій під сучасну пору, Вашій праці бажаємо Вам щастя й снаги продовжувати Вашу важливу місію для нашого молодого покоління.

Хай Всевишній наділить Вас кріпким здоров'ям!

З глибокою пошаною
за Правління УЛФ ім. І. Франка в Чикаго:
Рома Турянська секретар Адам Антонович голова

Володимир Цісик

Д-р Василь Палідвор

УКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ГИМН У СЛАВНОМУ ВАГНЕРІВСЬКОМУ ФЕСТШПІЛЬГАВЗІ

(У десятиліття жертвенної праці членів Музично-Вокальної Секції Українського Табору в Байройті, а, зокрема її диригентів композитора проф. І. Недільського, проф. В. Цісика та д-ра Б. Кушніра).

(1)

Лк тільки замовкло гудіння альянтських срібних птахів і американське військове управління обняло владу в Західній Німеччині — замутились українські скитальці. І хоч ніхто ще не знав тоді, що має статися з ними, хоч до границі, де задержались большевицькі війська, було лише кількадесят кілометрів, хоч загальне положення ще не було з'ясоване — в одній з кімнат школи т. зв. Грацершуле вже зібралася 1 липня 1945 р. невеличка група любителів української пісні на нараду. На цій нараді вони рішили чим скоріше розпочати серед скитальців-таборовиків культурно-мистецьку працю, а рівночасно знайомити чужинців зі скарбами української культури. Невеличкий той гурток рішив негайно приступити до праці під назвою Музично-вокальна секція українського табору в Байройті. Головою секції вибрано Ананія Тарновецького, а диригентом — відомого скрипаля проф. В. Цісика.

За кілька днів до хору зголосилося вже 62 члени, і завжди погідного настрою проф. Цісик, закасавши рукава „в поті чола“ взявся працювати з хористами по кілька годин денно, щоб якнайскорше підготувати хор до виступу. В розмірно короткому часі, бо вже 4 і 5 серпня 1945 р., секція влаштувала перший концерт хору з виступами солістів проф. В. Вишневіського і самого проф. Цісика. Цей перший виступ хору, хоч ще в бідненько урядженій самими хористами залі — мав несподіваний успіх. Гості-американці були захоплені, а свої з е м л ячки-таборовики прямо до сліз зворушені, почувши по довгій перерві свою рідну пісню. Концерт повторювано декілька разів.

Коли табір перенесено до обширних приміщень т. зв. Лсепольд касерне, праця Секції стала систематичнішою, при чому хор дістав ще другого диригента в особі д-ра Б. Кушніра.

Велику підтримку в праці мала Секція від Таборової Ради, головню від тодішнього культурно-освітнього референта табору сл. п. д-ра В. Ратича, як також команданта табору д-ра М. Ценка. Секція відкриває танковий відділ з Ю. Русиним, а пізніше І. Панченком на чолі, та театральний відділ — під проводом таких ентузіастів, як д-р Р. Кушнір, а пізніше дир. Я. Салук, д-р Гриць Ничка та дир. В. Кухта. Крім репер-

туару світських пісень, хор відбуває проби церковного співу, і кожної неділі під час Богослужб в гр.-кат. та православній церквах розноситься прекрасний спів.

На запрошення американського управління, а, зокрема т. зв. Сивіл Сервіс, Секція влаштовує численні концерти для американських окупаційних відділів, які вперше почули нашу пісню та побачили наші танки. Зокрема, слід згадати про численні виступи хору по шпиталях для хворих українців і американців. Назавжди остануться в пам'яті ті зворушливі переживання наших скитальців по шпиталях і слези радості та вдяки для хору, головню під час свят Різдва та Великодня.

Під кінець 1945 р. у проводі Секції стає відомий композитор проф. І. Недільський, у якого Секція знаходила завжди велику допомогу як мистецького керівника. Він ще більше поповнив репертуар своїми новими творами для хору й солістів.

1946 і 1947 роки позначились не тільки поширенням репертуару хороших пісень, але й збільшенням хору після перенесення до Байройту таборовиків з Бамбергу й

Іван Недільський

Ідучи назустріч побажанням таборовиків, Управа Секції zorganizувала ще відділ ревії для імпрез з характером чисто розваговим — під проводом інж. З. Ласовського, а також відділ оркестри під проводом З. Цісика. Оркестра, хоч і не дуже численна, незалежувала до певної міри Секцію від потреби ангажувати німецьку оркестру, головню у театральному відділі. Цей останній в тім часі значно оживив свою діяльність численними виставами („Запорожець за Дунаєм“, „Назар Стодоля“, „Мати Наймицька“, „Перехитрили“ та інші). Деякі з тих вистав ішли по кілька разів при виповненій залі. Зокрема, вистава „Перехитрили“ в музичному оформленні і під диригентурою проф. І. Недільського, з участю в головних ролях дир. В. Кухти, В. Волко-

Хор музично-вокальної секції в Байройті (Зах. Німеччина), 1947 р.

Ашафенбургу, так, що на початку 1948 р. в хорі вже було 74 члени. Численні виступи й імпрези Музично-Вокальної Секції на високому поземі знайшли належну оцінку та признання: постановою з липня 1946 р. Центральне Представництво Української Еміграції в Аугсбурзі зареєструвало й затвердило Музично-Вокальну Секцію, в якій хор прибрав в міжчасі назву „Боян“ — як одну із станиць для плекання українського мистецтва на чужині.

ва, Ю. Дороги та В. Романова мала надзвичайний успіх у місцевому та в сусідніх таборах. Музичне оформлення проф. Недільського до „Перехитрили“ та його інструментацию до „Запорожця за Дунаєм“ Секція видала окремим накладом.

На те, що Музично-Вокальна Секція своїми виступами здобула собі належну оцінку в німецьких музичних колах, вказує факт, що 19 співаків, на прохання Управи німецької філармонії в Байройті,

Вісті з Українського Літ. Центрального Фонду ім.І.Франка в Чикаго

UKRAINIAN LITERARY FUND

КОМУНІКАТ

Проголошення нагород П'ятого Літературного Конкурсу Українського Літературного Фонду ім. І. Франка в Чикаго

пол. в залі при Олд Міл (21 Олд Міл Р.). До участі запрошено всіх нагороджених письменників і учасників Конкурсу, а передовсім членів лотературного журі та все українське громадянство Америки і Канади.

За Правління
Українського Літературного Фонду
ім. І. Франка в Чикаго:

Адам Антонович, голова
Рома Турянська, секретар

Д-р Гр. Лужницький

Український Літературний Фонд ім. Івана Франка в Чикаго повідомляє, що літературне журі закінчило свою працю над оцінкою надісланих 48 творів, що їх прислало 39 письменників, які вийшли друком у роках 1974—1977. Літературне журі працювало в складі: д-р Гр. Лужницький — голова журі, ред. Л. Бурачинська, д-р І. Качуровський, д-р М. Кушнір, д-р Л. Онишкевич, д-р Б. Рубчак, мгр. А. Стебельська.

Підсумки перевело Правління УЛФ. На основі цих оцінок — Український Літературний Фонд ім. Івана Франка в Чикаго проголошує нагороди за найкращі літературні твори, що вийшли друком у 1974—1977 рр.

Поза конкурсом признано нагороди письменникам в Україні: по \$1,000 — Ігор Калинець — поезія, Михайло Осадчий — проза „Більмо“.

Нагороди у вільному світі:
Для дорослих: Перша нагорода, \$1,500 — Володимир Янів за збірку поезій „Життя”. Друга нагорода, \$1,000 — Олекса Ізарський (роман) „Полтава”. Третя нагорода, \$600 — Марія Струтинська (Марська) „Далеке з близька”.

Для дітей і молоді: Перша нагорода: \$1,000, друга: \$600 — порівні: Роман Завадович — „Гоца-Драла”, Ніна Мудрик-Мриц: „На світанку” і „Сонячні казки” — по \$800.

Третя нагорода, \$300 — Ірина Лаврівська „Перший козак в Америці”.

Крім нагороджених письменників, журі відмітило ряд творів, що заслуговують на увагу читача, а це:

Для дорослих — Любомирський Степан — „Прометей вогонь”, Коздоба Кузьма — „Заметений шлях”, Климишин Микола — „В поході до волі”, Косовська Алла-Давиденко — „Ціна Душі”, Лисяк Леся — „Замок на вулиці Мейн”, Демус Володимира — „На людських озерах” (поезії модерного стилю).

Для дітей і молоді:
Вакуленко Пилип — „У царстві коралів”, Кузьменко Світлана — „Новоталалаївські рефлексії”, Погидний-Угорчак Микола — „Дніпрові дзвони”.

Фундаторами цих грошових нагород є українські фінансові і громадські установи, як також поодинокі жертводавці — любителі української літератури. Список усіх жертводавців подамо в наших найближчих вістях.

Роздача нагород на Вечорі Української Літератури відбулася 19 листопада 1978 р. в Торонті, Канада, в год. 3-ій по

Калинець Ігор.

Осадчий Михайло

Янів Володимир

Завадович Роман.

Ізарський Олекса

Мриц-Мудрик Ніна

Струтинська Марія

Лаврівська Ірина

Л. Бурачинська

д-р М. Кушнір

мгр. А. Стебельська

Др Ігор Качуровський

Проф. д-р Лариса Залеска-Онишкевич

Проф. д-р Богдан Рубчак

СКЛАДАЙТЕ ПОЖЕРТВИ НА ЛІТЕРАТУРНИЙ ФОНД ІМ. І. ФРАНКА В ШІКАГО

СПИСОК ЖЕРТВОДАВЦІВ З ТОРОНТА, КАНАДА
НА 5-ТИЙ КОНКУРС УКРАЇНСЬКОГО
ЛІТЕРАТУРНОГО ФОНДУ ІМ. ІВАНА ФРАНКА
\$ 600.00

Дирекція Української Гуртівні ЮБА
По 500.00
Дмитро Гулей; Андрій Харак; Дирекція Кредитової Спільноти „Будучність”; Товариство Українських Інженерів (по 20.00: М. Коростіль, Я. Головатий, М. Ключко, Ю. Курис, В. Палієнко, Н. Чорний, Є. Дуткевич, К. Брикович, В. Яріш, В. Мацьків, Ю. Охрим, В. Ганьківський, Ю. Бабій, Б. Максимець, М. Цибульський, В. Янішевський; 25.00: Я. Соколик; 55.00: Т.У.І.К.; 100.00: В. Вацк)

По 250.00
Ірина і Роман Вжесневські; мгр. Волод. Кліш
200.00
Українська (Торонто) Кредитова Спільнота
150.00

По 100.00 Степан Рошко
Іван і Анастасія Тельваки
Ніна і Роман Мриши, Євстахій Думит, д-р Степан Булак, Богдана і Ігор Велигорські, Мирослав Івак-сиків, Софія і Василь Брухи, А. Чорний (Арка Зах.), Ольга і Ярослав Хоростілі, д-р Володимир Болюбаш
75.00

По 50.00 Степан Гула („Аляска Лтд.”)
Українське Мистецтво (п. Ірина Мороз), Кредитова Спільнота „Союз”, д-р Григорій Шиманський, Родина Стасишинів, „Лісайн Алуминум Лтд.” (Ю. Копистинський і Б. Лижник), Микола Засідко
25.00

По 20.00 Галина Ван Де Лягемаат, Марія Доляк, Михайло Доляк, Ольга Бунецька, д-р Роман Цурковський
Д-р В. Волощук, Микола Хархаліс, Василь Ситник, Петро Яцик, Стефа Курчаба
15.00

По 10.00 Ю. Фісевич
Іван Еліяшевський, д-р Б. Лялюк, Ольга Цвик, мгр. Євген Мاستикаш

По 5.00 А. Питльованний, Д. Фодчук, М. Тихонький, Д. Даниляк, О. Кошіль, В. Дума, Ю. Павич, О. Павловська, М. Ревага, І. Фірчук, „Рочестер Фирнічер”, Н. К. Медвідські, М. Ковалюк, М. Вітер, С. Медичний, З. Зварич, М. Доморецька, „Євшан Зілля”
3.00

По 2.00 Т. Парченко
С. Павлик, Г. Кекіз, Т. Юськів, І. Гнатишак, В. Цап, П. Копчак, П. Салій, П. Фабіян
Разом \$ 5,114.00

Третій список жертводавців на УЛФонд ім. І. Франка в Чикаго подамо в наступному числі „Екрану”.

Усім жертводавцям щире спасибі!

Степан Рошко

мгр. Волод. Кліш

Подяка: Зокрема щиро дякуємо за допомогу в переведенні збірки нашим співробітникам у Торонті, панам: мгр. Вол. Клішові, С. Рошкові, А. Чорнієві — власникам книгарень, та інж. Я. Соколикові й М. Додякові.

Іван і Анастасія Тельваки, власники споживчої крамниці при 941 Н. Вестерн вул. в Чикаго

П-во Гулей, що перші відгукнулися щедрим датком на заклик Правління в Торонті

Дарія Лушпинська

Список пожертв на УЛФ ім. І. Франка в Чикаго замість квітів на могилу бл. п. Дарії Лушпинської По \$ 80.00: І. і З. Петеші, Т. Лушпинський По 50.00: С. і Я. Дуби, Г. і Б. Трусевичі, Д. і В. Кроки

По 25.00: 101-ий Відділ СУА, У. і О. Гриневичі, Т. і Ю. Кузичі, О. і М. Дуби, О. і Р. Богачі По 20.00: А. і Я. Андраші, Т. і М. Ницьки, М. і А. Маковійчуки, І. і О. Процики, М. і Б. Войтовичі

По 15.00: Н. і А. Іванови, В. і А. Еліяшевські По 10.00: М. Туцек, І. Кліш, І. Скоморох, С. і З. Дзядики, З. і Д. Литвинишини, Л. і Д. Весоловські, І. і С. Момотюки, М. і Р. Вебб, Г. і М. Медвелькі, О. Вітковська, Л. Кохно, І. Мрищук По 5.00: Л. і О. Шеремети, Л. і А. Кецали, С. і В. Кобилецькі.

Квіти і вінки зложили: В. і Л. Синенькі, Об'єднання Українських Ветеринарних Лікарів, М. і Б. Войтовичі, І. і З. Петеші, М. і В. Чижики, Д. і Я. Яросевичі, К. і Г. Чемберси, А. і Я. Андраші, Л. і Д. Шеремети, Г. і М. Модрицькі, Г. і Л. Траверзи.

Усіх пожертв було: На Служби Божі—\$ 155.00, на УЛФонд—\$ 700.00, на Збірник Ярославщини—\$ 205.00, на Гарвард—\$ 50.00.

Всім, що вшанували пам'ять бл. п. Дарії Лушпинської, брали участь у похоронних відправах, зложили пожертви, квіти та вінки, як також вислови співчуття — подяку зі щирого серця складає родина Покійної: чоловік Тарас Лушпинський, донька Христина з чоловіком Фростиславом Соболем, донька Лідія, син Іляріон, мама Стефанія Чижик і брат Володимир Чижик з дружиною Марією.

вільному світі та в Україні, час-до-часу влаштовує літературні вечори та зустрічі громадянства з письменниками або мистецтвознавцями.

Авторський Вечір Романа Кухара

Використовуючи коротке перебування в Чикаго письменника д-ра Романа Кухара (проф. Університету в Форт Гейс, Кензас), Правління УЛФ влаштувало 28-го жовтня 1977 року його авторський вечір. Вечір відкрив коротким словом голова УЛФ, мгр. А. Антонович, вітаючи автора й всіх присутніх гостей — любителів літератури та мистецького слова. Про творчість письменника подала коротко секретарка УЛФ, п-ні Р. Турянська. Опісля д-р Р. Кухар з глибоким відчуттям та переживанням відчитав кілька уривків з другого тому твору „Нація на світанку”, за що присутні нагородили його рясними оплесками. Голова Правління подякував письменникові за прибуття до нас і за його творчість, якою збагачує нашу літературу у вільному світі. — Свій скромний авторський гонорар д-р Кухар передав до розпорядчості УЛФонду.

Вечір, присвячений роковинам Соломії Крушельницької

Другою цікавою імпрезою була доповідь п. Оксани Бризгун-Соколик з Торонта про нашу славну оперову співачку Соломію Крушельницьку, в її 105-ліття з дня народження. Доповідь, що відбулася 6-го

жовтня 1978 р., була ілюстрована прозірками (світлинами) та співом (звукозаписником). Доповідачка живо й цікаво подала присутнім перебіг життя і мистецький шлях незабутньої української співачки, високоціненої в чужому світі. М. ін., п-ні Соколик надела слова італійського музикознавця Рінальда Кортопасі: „На оперних сценах світу з кінцем 19-го й початком 20-го століття виступали чотири найвищої класи співачки — Баттістіні, Карузо, Руффо й Шаляпін. Але тільки одна жінка спромоглася сягнути їх висот і стати врівень з ними. Нею була Соломія Крушельницька”. — На закінчення вечора п. Рома Турянська відчитала поему о. С. Лепкого (батька Богдана Лепкого) з нагоди концерту С. Крушельницької в Бережанах, 17 грудня 1898 р., яка закінчується словами:

„Тобі у дарі рідні нині
Поклін шлють, серця цвіти рідні!
Та прийде сей великий час —
Відродження народніх мас
І слави, долі, лаврів час —
Тоді у нашій всій родині
Поклоняться тобі, як слід, свобідні...”
Опісля поділилася з присутніми своїм спогадом із останнього концерту Соломії Крушельницької в Тернополі в 1928 році в залі Міщанського Братства, де їй, як гімназистці, з іншими ученицями прийшлося квітами вітати нашу незабутню

співачку. „Вона зачарувала наше серце”, — говорила зі зворушенням Турянська — „цей концерт закарбувався в моїй пам'яті навіки, і мені хочеться поділитися моїм спогадом про нього з тими, що не мали щастя ні бачити, ні чути С. Крушельницьку, перед талантом якої схилили свої голови найвибагливіші критики та мистці світу...”

Присутні на Вечорі розходилися домів вдоволені з переживань, винесених із цієї імпрези.

Вечір Володимира Янева

Від 8-11 листопада 1978 р. перебував у Чикаго Ректор УВУ проф. д-р Володимир Янів. Користаючи з того, Правління УЛФ разом із Комітетом допомоги УВУ в Чикаго під проводом д-ра Р. Кобилецького й д-ра М. Головатого влаштували авторський Вечір. У програмі була доповідь професора Ілліноїського Університету д-ра Д. Штогрина про літературну творчість В. Янева, після чого п-ні Р. Турянська прочитала кілька поезій з його давнішої збірки „Шляхи”, а сам автор читав декілька поезій із своєї нової збірки „Життя”, нагородженої І-ою нагородою 5-го Конкурсу УЛФонду.

У другій частині Вечора д-р Янів подав вичерпні інформації про сучасний стан УВУ і його діяльність та звернувся із закликом придбати фонди, потрібні для і-

Роман Кухар

Український Літературний Фонд ім. І. Франка, що його завданням є допомагати розвитку нашої літератури у вільному світі дорогою літературних конкурсів для письменників за їхні найкращі твори у

нування УВУ, який, м. ін., робить велику, дуже корисну пропаганду українській науці серед наукового світу Заходу.

Після офіційної частини присутні ще довго гуторили при смачній перекусці, що її приготували пані з т-ва „Бойківщина”. Присутні закупили 25 примірників нової збірки поезій В. Янева з його автографом.

Д-р Головатий повідомив, що за останній час зібрано в Чикаго на УВУ, включно з пожертвами, зложеними на цьому Вечорі — понад 4,000.00 доларів.

Доповідь мгр-а О. Дrajнньовського
У п'ятницю, 29 грудня 1978 р., відбувся черговий вечір, влаштований Правлінням УЛФ в Чикаго, а саме доповідь мгр-а О-

ксандра Дrajнньовського з Вашингтону на тему: „Чи скити справді одна з найстарших націй у світі?” Прелегент звернув увагу на нові історичні джерела давніх часів, на підставі яких можна дійти до нової теорії походження українського наро-

ду. Доповідь викликала велике зацікавлення присутніх, що й викликало живу дискусію. Учасники доповіді, яких було надсподівано багато (беручи до уваги вельми несприятливу погоду), ставили доповідачеві ряд питань, на які він давав вичерпні відповіді.

ВЕЧІР УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Сидять зліва: Учасниця V-го Конкурсу письменниці Ір. Дибко, мгр. Аріядна Стебельська — член Літературного Жюрі, д-р Б. Стебельський, мгр. В. Нічай — представник Фундації ім. Р. В. Смука в Чикаго й член Правління УЛФонду.

Вечір Української Літератури в Торонті

Найбільшою імпрезою УЛФонду в 1978 році був „Вечір Української Літератури”, що відбувся 19 листопада в Торонті. Під час цього вечора мала місце роздача нагород письменникам, що взяли участь у 5-му Конкурсі УЛФ. Роздача нагород попередніх 4-ох Конкурсів відбувалася завжди в Чикаго. Тим разом — в Торонті, де за стараннями голови УЛФонду, мгр-а Адама Антоновича, створився Крайовий Відділ УЛФ на Канаду з Правлінням, що його очолив інж. Ярослав Хоростіль. Іншими членами цього Правління стали: інж. Р. Басараб, інж. В. Вацик, п. Богдана Велигорська, мгр. В. Верига, п. Любомира Денисюк, п. Ніна Мудрик-Мриц, п. В. Скоропський і п. Оксана Бризгун-Соколик.

І так, заходами членів Торонтського Правління, як і за допомогою членів Правління з Чикаго, що прибули до Торонта, а це мгр. А. Антонович, голова, п. Р. Турянська, секретар і мгр. М. Турянський, фінанс. референт (крім них, приїхала також з Чикаго письменниця Володимира Демус, учасниця 5-го Конкурсу), — відбувся 19 листопада 1978 р. Вечір Української Літератури, в приміщенні відомого в Торонті ресторану „Олд Міл”. Програма вечора складалася із трьох частин: перша офіційна — роздача нагород, друга — бенкет з привітаннями та третя — мистецька. Інж. Я. Хоростіль, як голова Торонтського Правління і господар, а потім мгр. А. Антонович, як голова УЛФ - Чикаго, відкрили вечір короткими привітальними словами. Да-

Голова Правління УЛФонду - Торонто інж. Ярослав Хоростіль відкриває Вечір Української Літератури. При столі його дружина, збоку стоїть голова Правління УЛФ - Чикаго мгр. Адам Антонович.

льшу офіційну програму вела п. Р. Турянська. Після короткого слова про значення книжки, як світлина нашої душі, вона попросила до слова д-ра Б. Стебельського, голову Ради для Справ Культури при СКВУ. Він в імені Ради привітав лавреатів і гостей та побажав УЛФондові якнайкращих успіхів на майбутнє. По прочитанню п. Турянською Комуникату — висліді 5-го Літературного Конкурсу (який був уже раніше надрукований в українській пресі) приступлено до роздачі нагород. Із нагороджених письменників були присутні: д-р В. Янів, О. Ізарський, Ніна Мудрик-Мриц і (з відмічених) Володимира Демус. Була також учасниця конкурсу письменниці Ірина Дибко. Приємно також було бачити багато визначних гостей, а між ними

корифея української літератури, голову Т-ва Письменників „Слово” - Торонто, Уласа Самчука. Слід тут пригадати, що Український Літературний Фонд ім. Ів. Франка був створений в Чикаго 20 листопада 1955 року на Літературному Вечорі Уласа Самчука — з ініціативи письменника, сл. п. Теодора Курпіти.

Першу нагороду 5-го Конкурсу, що її одержав Володимир Янів за збірку поезій „Життя”, уфундувала Українська Шадниця „Певність” в Чикаго в сумі 1,500.00 дол. Друга нагорода в сумі 1,000.00 дол. припала письменникові О. Ізарському за роман „Полтава”. Фундатор цієї нагороди — Фундація ім. Романа Володимира Смука в Чикаго. Нагороду вручив письменникові представник цієї Фундації (і член ці-

Почесний гість, голова Т-ва Письменників „Слово” - Торонто, письменник Улас Самчук з дружиною; зліва від них: Оксана Бризгун-Соколик, інж. Я. Соколик; стоїть мгр. А. Антонович.

Д-р Б. Стебельський, голова Ради для справ Культури СКВУ, виголошує привіт. Біля нього п. Рома Турянська, секретар Центрального Правління УЛФ - Чикаго.

Зліва: д-р Крохмалюк; Я. і М. Шафранюки, фундатори Канадсько-Української Мистецької Фундації в Торонті; інж. Василь Вацик,

Зліва: мгр. М. Турянський, фінанс. референт УЛФонду - Чикаго; о. декан Іван Сиротинський з дружиною Мартою, що були одними з найближчих співпрацівників Правління УЛФонду - Торонто.

Пані Оксана Бризгун-Соколик передає квіти Ректорові УВУ, проф. д-рові В. Яневу і його дружині Софії від п-ва Болубашів з нагоди 70-ліття письменника.

РОЗДАЧА ЛІТЕРАТУРНИХ НАГОРОД

кагського Правління) мгр. В. Ничай, який в тій цілі прибув з Чикаго. Третю нагороду в сумі 600.00 доларів, що її одержала Марія Струтинська за спогади „Далеке зблизка”, уфундував п. Тарас Лушпинський з Чикаго (на пам'ять покійної дружини Дарії, із збірки замість квітів від родини та приятелів).

У ділянці літератури для дітей і молоді першу нагороду в сумі 1,000.00 і другу 600.00 дол., з огляду на рівність голосів, получено й признано двом письменникам порівні (по 800.00 дол.), а це проф. Романові Завадовичеві за „Гоца-Драла (Казкові пригоди пари Гномиків) і Ніні Мудрик-Мриц за казочки „На світланку” та „Соняшні казки”. Фундатори цих нагород: мгр. А. Антонович 1,000.00 дол. — на пам'ять покійної дружини Марії, із збірки замість квітів від родини та приятелів, і Українська Гуртівня Ю.Б.А. в Торонті (управитель Ігор Велигорський) — 600.00 дол. Третя нагорода в сумі 300 дол. припала Ірині Лаврівській за оповідання „Перший козак в Америці”; фундатори цієї нагороди — д-р Пилип і Володимира Демуси з Мокени, Індіана, ЗСА.

Крім нагороджених письменників, Жюрі відмітило ряд творів, що заслуговують на увагу читача, а це: для дорослих — „Прометей Воголь” Степана Любомирського, „Заметений шлях” Коздоби Кузьми, „В поході до волі” Миколи Климишина, „Ціна душі” Косовської Алли-Давиденко, „Замок на вулиці Мейн” Леся Лисак і „На людських озерах” Володимири Демус.

Відмічені твори для дітей і молоді: „У царстві коралів” Пилипа Вакуленка, „Івасик і його абетка” Світлани Кузьменко та „Дніпрові Дзвони” Миколи Погідного-Угорчака.

П-ні Турянська повідомила, що Правління УЛФ нагороджує також наших письменників в Україні, як це було на попередніх конкурсах (3-тій конкурс: В. Симоненко, 4-тій: В. Мороз). На цьому 5-му конкурсі — за порозумінням з членами Літературного Жюрі — Правління УЛФ признало дві нагороди по 1,000.00 дол.

двом письменникам в Україні, а це: Ігореві Калинцеві за поезії та Михайлові Осадчому за прозу, автобіографічний нарис „Більмо”. (Обидві нагороди здепоновано на Kontak авторів в українських Касах у Торонті). Фундаторами цих двох нагород є установи та громадянство м. Торонта. Цю вістку присутні привітали повстанням із місць та довготривалими оплесками.

Про кожного із нагороджених письменників, зокрема неprisутніх, п. Турянська подала короткі інформації про їх творчість. Prisутні письменники особисто відбирали свої нагороди (чеки), а для неprisутніх голова Правління передавав фінансовому референтові для висилки поштою.

Після роздачі нагород промовив від імені лавреатів д-р В. Янів. Він підкреслив вартість літературних конкурсів і закликав до їх матеріальної підтримки. В цей спосіб стимулюємо творчість письменників і даємо доказ, як ми дорожимо українським друкованим словом, що його безпощадно нищить окупант у нашій Батьківщині. На закінчення свого слова д-р Янів прочитав уривок із поеми Івана Світличного „Рильські Октави”, в якій автор висловив свої міркування про мистецтво. Ці міркування Світличний присвятив І. Калинцеві та В. Стусові. Prisутні з великим заінтересуванням вислухали слово д-ра Янева.

Потім забрала слово мгр. Аріядна Стебельська — від членів Жюрі УЛФ, вітаючи лавреатів і бажаючи їм ще кращих успіхів у їхній творчій праці. При цьому вона підкреслила важке завдання членів Літературного Жюрі при оцінці творів, надісланих на 5-тий Конкурс (49 творів від 39-ох письменників), тимбільше коли не передбачено окремих нагород для відділу поезії і окремих для прози. Тому мгр. Стебельська пропонує Правлінню УЛФ в майбутньому 6-му Конкурсі розділити ці дві ділянки літератури і призначити для них окремі нагороди.

На цьому закінчено офіційну частину Вечора, яка тривала 1 годину і 15 хвилин. Ведення другої частини програми (бен-

Зліва: дир. І. Велигорський, д-р Р. Малащук з дружиною, М. Велигорська, д-р В. Болубаш з дружиною.

кету) перебрала п. Оксана Бризгун-Соколик, вив'язуючись із свого завдання енергійно, з певною дозою гумору. Вона попросила наперед о. декана Івана Сиротинського провести молитву. Після вечері, при каві й солодкім, фінансовий референт УЛФ з Чикаго мгр. М. Турянський подав інформації про фінансові й організаційні справи УЛФ. М. ін., він повідомив, що Правління УЛФ, крім нагород письменникам-лауреатам, уділює після кожного конкурсу також дотації-допомоги потребуючим, зокрема хворим письменникам. За весь час існування УЛФ нагороди і дотації досягнули суми майже 25,000.00 дол., при чому цей останній 5-тий Конкурс виказує суму понад 7,500.00 дол. Референт підкреслив також, що праця всіх членів Правління — безкоштовна, а витрати на адміністрацію Фонду зведені до мінімуму.

Від письменників, що не брали участі в конкурсі, говорив письменник Улас Самчук, бажаючи всім лавреатам снаги і сили творити безупинно для добра нашої літератури та вказуючи на важливість літературних конкурсів, які є товчком до дальшої праці для кожного письменника. Він зложив теж признання для членів Прав-

„Хай Ваша творчість, Дорогі Лавреати, буде запорукою живучості й безсмертя нескореного духа письменницької України.” Т-во Українських Інженерів в Канаді, відбуваючи свій З'їзд у переддень, в суботу 18 листопада, за ініціативою голови Т-ва інж. Ярослава Соколика, зложило 500 дол., а в побажаннях, надісланих разом з чеком, написано: „Ми свідомі, що література, мистецтво, кількість друкованих праць науковців, письменників і поетів є мірилом культури нації. І тому ми високо оцінюємо роботу наших працівників пера.” Далше привітання наспіло від Дирекції Кредитової Спільки „Союз” разом із чеком на 50.00 дол. Довше, щире побажання передав представник Фондації ім. Романа В. Смука в Чикаго мгр. Володимир Ничай. Ця Фондація, як вище згадано, передала 1000.00 дол. на другу нагороду. Привітання закінчується словами: „Передаємо Авторіві О. Ізарському наші сердечні GRATULACIJA, як також побажання і на майбутнє збагачувати нашу літературу своїми талановитими творами. А Вашій Установі і її творцям бажаємо дальшого розвитку, витривалості та снаги у цьому шляхетному ділі для добра Української Літератури”.

Спільна світлина членів обидвох Правлінь УЛФ (Торонто й Чикаго), письменників і деяких гостей. Сидять зліва: Ніна Мудрик-Мриц, О. Ізарський, д-р В. Янів, мгр. А. Стебельська, мгр. А. Антонович. Стоять за ними (зліва): Ірина Дибко, Любомира Денисюк, інж. Я. Хоростіль, Богдана Велигорська, Софія Янів, д-р Б. Стебельський, Володимира Демус, мгр. В. Ничай. В третьому ряді стоять (зліва): інж. В. Вацик, п-ні О. Хоростіль, Оксана Бризгун-Соколик, Улас Самчук, Р. Турянська, мгр. М. Турянський.

ління УЛФ за їх наполегливі, безкорисні труди.

Після цього прийшла черга на читання привітів, що наспіли до Правління УЛФ з нагоди цього Вечора-Конкурсу. (Також наспіли пожертви на майбутні нагороди 6-го Конкурсу). Привіти відчитувала ведуча програмою бенкету, п. О. Бризгун-Соколик. Привіти наспіли від Владик обидвох наших Церков, а це від Єпископа УПЦІ Миколая (Торонто, Східня Епархія) і від Єпископа УКЦІ Ізидора (Торонто, Східня Канада). Із щирими побажаннями для лавреатів та всіх учасників Конкурсу прислав листа Голова Літературного Жюрі 5-го Конкурсу д-р Григор Лужницький з Черча, Па. Він, м. ін., пише:

Зворушливе привітання зложив на письменній присутній на Вечорі п. Дмитро Гулей. Він пише: „Хай Вам удасться зрушити байдужність нашої молоді й українського суспільства. І тоді ми дійсно вшануємо і звеличаємо Велетня і Носія нашого Українського Духа — і не тільки українського, але Велетня і Носія у всесвітньому масштабі, нашого Великого Франка. Пересилаю Вам пожертву в сумі 500.00 дол. з надією, що українська громада відгукнеться на Ваш заклик і буде Вам допомагати здійснювати ці наші великі й важливі завдання.”

На закінчення цієї частини програми п. О. Бризгун-Соколик, з ініціативи п-ва Болубашів, подала китицю червоних троянд

Вид на залу під час Вечора Української Літератури в Торонті, 19 листопада 1978. Учасниками Вечора були, крім членів обох Правлінь УЛФонду, письменники, фундатори і жертводавці, представники установ і організацій, книголюби і симпатки української літератури.

Люся Самбірська

Д-р Степан Самбірський

У ПОШАНУ ЗАСЛУЖЕНИМ ГРОМАДЯНАМ

Дня 5-го листопада м. н. з нагоди ювілею радіопередачі п-ва Люсі і д-ра Степана Самбірських, 22-ий Відділ СУА в Чикаго влаштував в їх пошану святковий бенкет у залі „Феррара Менор“. Ювілей відмічав довголітню, 29-ту річницю їхньої щотижневої радіопрограми, а рівночасно 25-ліття авдіції на їхній передачі, присвяченій виключно діяльності СУА.

Програму імпрези відкрила голова Відділу п-і Ульяна Терлецька, передаючи слово п-і Іванні Горчинській, яка цікаво вела програму вечора. Коротку молитву перед бенкетом-трапезою відмовив о. митрат Маріян Бутринський, склавши Ювілятам подяку за їхню довголітню працю для української чикагської громади. Мгр Ліда Ткачук, яка літом веде радіопередачу, вручила п-ву Самбірським китицю квітів, а чис-

ленно зібрані гості відспівали традиційне „Многая Літа“.

Після обіду слідувала програма, влучно продумана у формі радіопередачі, що її вели чергуючись п-і І. Горчинська та мгр Л. Ткачук. Змістовним вступом про значення „живого слова“ відкрила її п-і Іванна Горчинська, опісля слідували численні привіти від місцевих організацій. Особисто вітали Ювілятів: стейтвовий репрезентант п. Борис Антонович, п-і Марія Юзефович від Округної Управи та всіх Відділів СУА в Чикаго, інж. Юрій Дачишин від УККА, п-і Наталія Левицька від сеньйорів.

Розвагову частину програми переплітали дотепи і фейлетони, а пісні у виконанні вокального тріо 29-го Відділу СУА /пп. Масник, Олексюк і Джулинська, при акомпаньяменті п-і Оксани

Оришкевич/ ввели присутніх у милозвучний, теплий настрій. При кінці програми виступили самі Ювіляти. Окремо дякуючи присутнім за ширий вияв вдячності та пошани, дотепно і цікаво розказали про різні радощі-журби, яких довелось зазнати при підготовках довголітніх передач. Із цієї нагоди Ювіляти склали 100 дол. на Фонд СУА. В дарунку від 22-го Відділу п-во Самбірські одержали картину кисти мистця Анатолія Коломийця.

Імпрезу організувала імпрезова референтка 22-го Відділу п-і Галя Янчишин при допомозі членок Управи, саму програму підготувала і провела п-і Іванна Горчинська. Серед численних, часто стереотипних імпрез, цей вечір відрізнявся дійсно широю, родинно-теплою атмосферою.

Мирослава Шевчик

РОЗДАЧА ЛІТЕРАТУРНИХ НАГОРОД

д-рові В. Яневу в його 70-ліття, а присутні вшанували цю хвилину повтаням з мистецтва і багатством.

Остання, третя, мистецька частина під керівництвом п. Оленки Глібович була коротка, але приємна. Молоденька піаністка Іра Дрогобицька виконала три твори з великим чуттям, третій з них був її власної композиції. Опісля група бандуристок зі школи п. Валі Родак, студенток університету, виконала на бандурі кілька пісень. Виступи наших молодих музик, їх мила поява та виконання, викликали приємне враження і вдовolenня, що наша молодь дорожить рідним мистецтвом і радо його вивчає.

Цей перший в Канаді Вечір Української Літератури Українського Літературного Фонду ім. Івана Франка закінчив своїм словом - подякою Голова Правління-Централі, мгр. А. Антонович з Чикаго, всім присутнім за участь, і побажанням якнайкращих успіхів на майбутнє нашим письменникам. При цьому він підкреслив надзвичайно важливу роль друкованого слова в діяльності виховно-педагогічній, зокрема літератури для дітей і молоді. Далі, він подякував членам Правління УЛФ-Торонто за їхню працю, а установам, організаціям і громадянству Канади й ЗСА за жертовність для української літератури. Ок-

рему подяку склав членом Літературного Жюрі 5-го Коїкурсу УЛФ за їхню відповідальну, нелегку працю.

Вечір, що тривав 3 з половиною годин закінчився спільною світлинною його організаторів і присутніх письменників. Цю світлинну (як і інші в час Вечора) виконала п. Віра Ке, репортерка тижневика „Новий Шлях“ у Торонті.

Після офіційного закриття присутні ще довго гуторили при каві, передусім ті, що багато років не бачились і тепер зустрілися на цій культурній імпрезі. Також мали нагоду завітати із творами, що їх письменники прислали на 5-тий Конкурс. Де-що й продано любителям української книжки. Виставкою книжок, влаштуванням її та продажем пильно займалася письменниця Ніна Мудрик-Мриц. (Р. Т.)

Зложіть Ювілейний

Дар НА ЛІТ ФОНД ІМ. І. ФРАНКА

ВІСНИК КОЛЕГІА
УКРАЇНОЗНАВСТВА

НАЙКРАЩА ЗБРОЯ
ЗА ПРАВДУ УКРАЇНИ...

Марія Дольницька - Емаль

Володимир Попович

Розмір книжки 10x7.5 інчів, 134 сторінки
Полотняна оправа, супер-обгортка з
кольоровими репродукціями
18 чорно-білих, та 33 кольорові ілюстрації

Видав:
Юліян Залізник, Рочестер, Нью Йорк, США

“Емаль - суворий кам'яний матеріал, що еластично пристосовується до духа часу... Барви емалі властиво сили власної не мають, силу дає їм світло... Світло, граючись на блискучій поверхні, творить фантастичні ефекти барв, блискучих, гаряче інтенсивних, ситих, притьмарених і дискретних. Так світить опаль, черепашка, сонцем осяяна вода.”

Такими словами колись Дольницька описувала матеріал своєї улюбленої галузі мистецтва. І справді, такими чарівними кольорами світять її твори.

Марія Дольницька (1895-1974) родилася і виросла у Львові, а більшість своїх років прожила в Австрії, у Відні. Там стала вона одним з визначніших майстрів мистецької емалі сучасної Європи.

В своїх творах вона передавала сучасні її європейські мистецькі напрями; та, по своєму їх інтерпретуючи, включила українське мистецтво в загально-європейське русло. Вона відновила традицію української мистецької емалі, та своїми винаходами внесла вклад до розвитку і вдосконалення цієї ділянки образотворчого мистецтва.

Монографія про її творчість написана двома мовами, українською та англійською, бо вона має кілька завдань. Перше, познайомити українців у вільному світі, та їхніх нащадків, з творчістю мистця.

Друге, познайомити не-українців з цим важливим досягненням української культури. Та, врешті, зберегти твори Дольницької для майбутності. Вони розкинені широко по Європі, Близькому Сході та Північній Америці, і грозить небезпека що вони зникнуть в анонімності приватних збірок.

Книжка описує мистецьку творчість, життя і особу Марії Дольницької. Не менше важні як текст є приблизно 50 репродукцій її творів (в тому понад 30 кольорових). Книжка ця не тільки збагатить книгозбірку кожного, кому дорого українське мистецтво та українська культура, але також надасться на цінний престижевий дарунок.

За інформаціями і замовленнями просимо звертатися на адресу:
Julian Sallniak — 566 Pine Grove Ave., Rochester, NY 14617 USA

1978-1979 SEASON

Thursday Evening, November 23, 1978 at 6:30

THIRD WORLD CONGRESS OF FREE UKRAINIANS
presents a benefit concert

“Ukrainian Song Festival”

with
DUMKA MIXED CHORUS
HOMIN MALE CHOIR
PAUL PLISHKA, Bass-baritone
VESNIVKA GIRL'S CHOIR

1. Greeting by IVAN BAZARKO,
Member of the WCFU Secretariat

2. Address by BOHDAN STEBELSKY,
Ph.D., Chairman of the WCFU Council for
Cultural Affairs

3. THE UKRAINIAN CHORUS “DUMKA”
SEMEN KOMIRNY, Conductor
Genya Paley, Accompanist

Za Tebe Ukraino
A song depicting Ukrainian emigrants longing
for their homeland.
Music by Stanyслав Lyudkevych
Lyrics by Vasył Shchurat
Arr. by Olexander Bernyk

Scene from the opera “Na Rusalchyn Velyk-
den,” (The Water nymph Easter)
By Mykola Leontovych
Soloists: OLENA ZAMYATA, BASIL

4. THE UKRAINIAN MALE CHOIR
“HOMIN”
JAROSLAV BABUNIAK, Conductor
William Eaton Jones, Accompanist

Pisnya
My song will resound throughout Ukraine,
and will drown out the sorrows of its peoples.
Music by Andriy Hnatyshyn
Lyrics by Hryhorii Chuprynka

Vechir
A song about the serenity and beauty of the
evening.
Music by Isydor Vorobkevych
Lyrics by Danylo Mlaka

Prometej (Prometheus)
Music by K. Stetsenko
Lyrics by D. Kovalenko
Vykopav Ya Krynychenku
A folk song.
Arr. by Olexsander Koshets

Hey Brattya Opryshky
A song about a folk hero, Oleksa Dovbush.
Music by Yevhen Kozak
Lyrics by Mykola Ustianovych
Pro Skupoho Kuma

Carnegie Hall

РЧУБАТИЙ

Нью Йорк. — Минулої п'ятниці, 12-го січня, тут по довгій і тяжкій недузї помер на 87-му році життя сл. п. проф. Роман Чубатий, учасник Визвольних Змагань у рядах УСС і УГА, довголітній гімназійний професор в Галичині та в таборах „ДП“, активний пластун, член 1-го Куреня УПС ім. О. і С. Тисовських. Був членом 450 Відділу УН-Союзу в Нью Йорку.

Сл. п. проф. Роман Чубатий залишив ближчу і дальшу родину в ЗСА, Канаді та Україні.

Панахиди — у понеділок і вівторок, 15 і 16-го січня, о год. 7:30 вечора в похоронному заведенні П. Яреми при 129 Схід 7-ма вул. в Нью Йорку. Похорон — в середу, 17-го січня, о год. 9:30 рано до української католицької церкви св. Юра, а відтак на цвинтар св. Андрія в Бавнд Бруку, Н. Дж.

Проф. Роман Чубатий

Від Видавництва

В особі бл. п. проф. Романа Чубатого Видавництво „Екран“ втратило довголітнього ревного симпатика й безмежно відданого співробітника нашого журналу. З великою пошаною й виконувачем обов'язків, добровільно взяті на себе, передані йому сл. п. проф. д-ром Маркіяном Терлецьким. Проф. Чубатий не пропустив ні одної нагоди на протяжні багатьох років, щоб де тільки було можливо передати журнал до рук читача.

Професора з „Екраном“ „під пахою“ бачили на різних імпрезах, маніфестаціях, концертах, сходинах і доповідях та під церквами чи на вулиці. Він був нашим найстаршим співробітником, сеньйором у Видавництві і, не зважаючи на свій вік та підірване здоров'я, свої обов'язки сповняв із завзяттям молодого людини. Він також припилював розчислень з нашими книгарнями й установами, яким в-во висилало журнал для розпродажу. З огляду на свій ослаблений зір, запрошував своїх приятелів і кол. учнів до ведення кореспонденції і розрахунків з в-вом. Цю сизифову працю виконував без жадного гонорару. З любови до українського друкованого слова з власної скромної пенсії покривав усі витрати на переїзди, квитки вступу на імпрези, на переписку з в-вом і т. п. Цих своїх обов'язків він не тільки не соромився, а навпаки, був гордий, що він хоч тим способом може бути корисним для української виховної справи в нашій спільноті.

Ірина Пеленська

У ПАМ'ЯТЬ МАРІЇ АНТОНОВИЧ

Ірина Пеленська

Марія Охримович-Антонович

Писати про Марійку Охримовичівну мені не легко — так, я знаю, вона Антонович, — але для мене вона Охримовичівна, це трудно змінити, зрозумійте мене, будь ласка. Не легко, бо треба зірвати заслону, що так щільно відділяє минуле від сучасного, а треба ж іти в минуле, в барвни дитинством, а потім бурхливої молодости, роки. Це далека дорога. Вже ледве видніють на обривах озера цього дитинства, і цієї молодости. Коли ж нагло ввійти в них, вас заливають ці озерні хвилі й тинь смерті віддаляється, вона стає майже недосяжна. З нею трудно погодитися і в неї важко повірити.

Між нами було кілька років різниці і для мене вона завжди дитина й молода. Тож вістка про смерть неймовірна, бо... вона ще така молода! Так, але Охримовичі майже всі молоді вмирили. Вони не щадили свого життя, вони давали його щедро в безнастанній боротьбі; а в тім, вони й не вмирили. Вони гинули від ворожих куль, від підступних ножів, від тортур, від темні тюрем.

І Марійки ніжне личко й великі чорні очі гоненої серни дивляться на мене теж ізза тюремних ґрат Бригідок. Я приносила їй передачі. Вільно було дати в'язневі лише шматок чорного хліба, солонини й дрібку цукру. Я стояла кілька днів, щоб добитися до комісара на дозвіл краших харчів. Нарешті мене прийняв, але відмовив іншої подачі.

— Що ж хочете, це дуже добра їжа, хліб, товщ, цукор...

— Хіба для худобини! — кликнула я.

Прижмурих жорстокі очі: — Як панночка скаже ще одне слово, то більше звідси не вийде! — і натиснув дзвінок.

Я глянула на нього, на письмовий стіл. Це місце я знала. Хтось там давав мені дозволи на побачення з моїм братом... Потім хтось інший переслухував мене...

Не знаю, чому я сказала: — Комісар Чеховський був ліпший, він давав мені...

— А ви його за те замордували! — заверещав комісар, а стійковий вигнав мене за двері.

Я понесла Марійці гликий хліб і солонину.

— Прикро, Марійко, тобі таке передавати...

— Але ж я того не їм, даю сторожеві. — І усміхнулася.

Сиділа вже п'ять місяців на самоті й я ходила за дозволами на побачення раз у раз. Трудно було дістати. Це був передвоєнний час, літо 1939 року, й поляки шаліли. Коли прийшла осінь, Марійка була вже в Завадові.

Всі раділи її звільненню, о. Богдан Охримович, мати Анна, дві сестри, ще живі брати. Бракувало лише Степана, який помер ще вісім років тому, по виході з тюрми. Марійку не зломив тюрма. Була весела, спокійна, вибиралася після короткого перебування вдома до Львова, бо вчителювала в Торговельній гімназії „Рідної Школи“. Розказувала мені про свій арешт. Коли прийшли по неї...

— Ти злякалася?

— Знаєш, ні! Вони робили ревізію, а один крикнув: — Ви арештовані. — Я вказала рукою на крісло: — Прошу мені подати халатик! — І уяви собі, подав. — І засміялася, згадуючи це.

— Але слідство?!

— Я з перших запитів пізнала, що вони нічого

Степан Охримович Зенон Охримович

І так, наше Видавництво впродовж 17-літнього існування втратило вже четвертого із найкращих та найстарших своїх співробітників, які з пошани й любови до української мови виконували свої обов'язки добровільно, уважаючи це своїм почесним громадським завданням.

Родині, його учням, приятелям і співробітникам-помічникам у праці для нашого Видавництва висловлюємо глибоке, щире співчуття.

А. Антонович „Екран“ Рік XVIII. Ч. 98-99. Листопад-грудень 1978 — Січень-лютий 1979

конкретного про мою роботу не знають. Взяли мене, бо хтось на слідстві зізнав, що то я передала лютючки... Але його дуже били й він взагалі говорив дечого без тями. Потім відкликав. Тоді я цього не знала, але мені було можливо заперечувати. Взяли мене, мабуть, більше тому, що я з тих „пшекленних Охримовичуф“.

Тоді Марійка дала мені свою світлинку. На ній ішла у спортивній сорочинці і штанях, з розвіяним волоссям, на чолі рядів молоді, що маршувала вулицею Львова. Віддавала рукою привіт публіці, яка вітала її оплесками. Любила спорт, найбільше плавання (закінчила студії фізичного виховання на краківському університеті, бо у Львові таких не було).

— Так трудно тебе уявити в ролі спортсменки, бо в моїх очах ти все така...

— Плаксива Марійка! — додала зі сміхом.

І ми згадали „дитячі добрі роки“. Як уперше ми познайомилися. Це було в Нежухові. В нашому домі гарячково готовилися до вистави (за годину мала початися „Наталка Полтавка“), як вбігла служниця і кликнула до мами: — Прошу пані, там гості! Від егомосця зі Завадова! Так, того нового з дітьми. О, пішли на Зимний потік!

— Прости до хати, я уже йду.

Я побігла за Анною. На подвір'ї, між кущами при вході до джерела (так ми називали початок Зимного потоку, що починався зимним як лід джерелом, саме коло нашого будинку) барвистими плямами між віттям рухалися діти й молодь. З ними одна доросла, елегантно вдягнена жінка. Я вклонилася ніжкою, „цілую ручки“! Мама просить зайти.

— Добрийдень! — усміхнулася пані, — я є тета Ганкевичева, ми радо, але нас забагато!

— О, це не вадить!

— Нас не є багато! — сказав дитячий плаксивий голос за мною. — Тут є лише Осип, Юрко, Степан і Маркіян та Мартуся. А вдома лишилися з мамцею Дозьо й Зеньо та Лідочка.

Я відкрила рота зі здивування, старші хлопці почали сміятися, а Марійка плакати.

Не звертаючи на це уваги, пані Ганкевичева сказала:

— Ми хочемо побачити виставу, а хто грає у „Наталці Полтавці“?

— Терпелиху Оленка Бігунівна, а Миколу Едвард Козак, а виборного Петро Конох, а вольного грає Микола Бігун, а Петра Петро О., але він не вміє співати, а за нього співає за сценою... — ляпала я без духу, аж на щастя вийшли батьки й попросили незнайомих, але дорогих гостей до хати.

Як Марійка сміялася, коли ми пригадували цю сцену й багато інших з пізніших років!

Марійка не встигла тоді поїхати до Львова. Банди польської „Оброни народовой“ і т. зв. „Пограніччя“ напали на наші села. Вони спалили частину Завадова й Нежухова, приходство в Завадові, де жили Охримовичі, згоріло до тла. Всі речі з великого 12-кімнатного дому винесли на подвір'я, полили нафтою і запалили. Велілі стояти і дивитися жінкам, як горить їхнє добро. Зі старенької пані Анни Охримович і Володимири Ганкевич поздирили плащі й кинули в огонь. Чоловіки поховалися. О. Охримович перебував тоді три дні в лісі на Голобутівській горі, але брата Зеня схопили на дорозі до Стрия і закололи багнетами разом з мистцем Харковим.

І після того Марійка держалася мужньо. Не було місця на сльози. Ще більше спалахнув гнів і ворожість до окупанта.

Відтак я побачила її в Кракові, з початком 1941 року. Марійку зустрів новий удар — смерть її маленького сина. Тоді вперше я заприїтіла, що вона змінилася. Немов утрата дитини була в неї рівнозначною з утратою рідної землі.

— Ми даремно боролися, даремно гинули. Все пропало. Ні, ні, не кажи, я знаю. Це програма надовго. Нас ніхто не врятує. Ніхто не допоможе. Ми загинемо тут, якщо не фізично, то духово смертю. Так, як тут нищать німці поляків, так в Україні нищать москалі наших. Хто останеться? Ми, недобитки — втікачі?!

Ця зневіра вже не опускала її. Держала в своїх кігтях аж до смерті. Навіть коли в Чикаго, після моїх відвідин Австралії, казала мені з гордістю, що її син Борис не був такий „плакса“ як вона дитиною. (О! Він дасть собі раду в житті!) Навіть тоді з її гарних очей не сходив смуток, і здавалося, що вона сміється лише тому, щоб не плакати.

Марія з Охримовичів Антонович мала величавий похорон. Громадянство оцінило її великий вклад праці в політичну й громадську ділянку в краю і на еміграції, де трудилася для пресової і шкільної справи. Не зважаючи на те, що довгі роки була прикована до ліжка, часто шпитальною, була активна в суспільно-громадській діяль-

ці. Зокрема допомагала в різногранній діяльності чоловіка, діяча й редактора Адама Антоновича.

З увагою слідкувала за політичною кар'єрою свого сина, адвоката, тепер конгресмена Бориса Антоновича. З напругою ждала на вислід виборів до Палати Представників стеїту Ілліной в листо-

паді минулого року (1976 — прим. Ред.). Тишилася осягом сина, і коли, після виборів, відбулася дуже успішна зустріч з громадянством, Марія брала в ній живу участь, „наче б там була”.

Коли ж син і батько вернулися пізно додому, заснула й в сні тихо згасла. Сила волі держала

її до моменту, в якому син осягнув свою мету. Це було 22 листопада 1976 року, між 3-4 годиною ранку.

Треба дякувати Провидінню, що в останніх хвиликах життя післало радість її змученому серцю.

(із журналу „Квітучі Береги”)

Стрийський кш в 1929 р. Посередині стоїть кошовий д-р Яр. Падох; зліва від нього курінна VIII-го Куреня ім. кн. Ольги Марія (Охримович) Антонович.

Драматичний гурток I-ої гімназії в Стрию в рр. 1929-30. Третя зправа сидить Марія (Охримович) Антонович.

З родинного з'їзду Охримовичів у Завадові біля Стрия в о. Богдана Охримовича, батька Марії, що стоїть п'ята зліва в останньому ряді; перед нею стоять її батьки Анна й о. Б. Охримович.

Родинна світлина Антоновичів у Чикаго 1975 року. Перший зліва стоїть Борис, за ним його батько Адам; посередині його мама Марія; з правого боку д-р Мирослав Антонович (з Голяндії). стійко Бориса.

„BOBOO,” BORIS PRESS ON IN TREK FOR HUMAN RIGHTS

By SCOTT F. BETTS

They call her Boboo.

That's short for Boboulina. Which may not mean much if you haven't seen or read Zorba the Greek.

If you have read Zorba, you know that Boboulina was the older woman on the island of Crete who was romanced by Zorba.

If you haven't read Zorba, then Boboo is enough and it is also enough that you know that Boboo is a dog. A short-haired German shepherd to be exact.

And she is in good company. She is traveling with State Rep. Boris Antonovych, R-19th, who is traveling himself by canoe, traveling to Springfield as a way of showing his concern for human rights, rising property taxes and the environment.

Antonovych is in pretty good company himself, what with Boboo, state Rep. Don Anderson, R-45th, state Rep. Woody Bowman, D-11th, and Antonovych's father, Adam.

Boboo was not in the party when Antonovych stepped off on his two-week trek to Springfield last Tuesday, Aug. 1.

Boboo joined Antonovych somewhere between Starved Rock and La-Salle Antonovych said in a phone in-

terview Tuesday from Henry, Ill. The dog barked at them a couple of times, Antonovych said, and then decided to walk along.

She's in a canoe now and it must be a pretty crowded canoe, considering there are four full-grown men and a goodsized dog, all paddling toward Springfield on the Illinois River.

Antonovych is walking and paddling to Springfield to show his concern, if not his disgust, with the treatment by the Soviet Union of Ukrainian dissidents.

He stated last week that several Ukrainian dissidents have been jailed recently for speaking out against Soviet policies.

Antonovych is a Ukrainian immigrant. His father, Adam, left the Ukraine in 1949, walked across the Alps and brought his family to West Germany and freedom.

Antonovych is also making the trip to draw attention to environmental concerns and told the NEWS/JOURNAL Tuesday that he never realized what a beautiful state Illinois is.

The state representative said there had been some interesting incidents along the way, not the least of which was the painful development of blisters on his previously smooth feet.

“I got blisters on both feet,” he said. “And then I picked up some poison ivy. I had noticed it all along the trail. I was wearing short pants and long socks but it didn't do any good. I got it all over my legs.”

It didn't stop him, though. Walking during the day and camping under the stars at night (with the help of a tent), Antonovych and his fellow travelers said they were enjoying almost perfect weather for the trek.

“There was one bad storm,” he said, “but we managed to find shelter along the trail and we waited about an hour for it to let up. It still drizzled after that for almost two hours but we kept moving.”

Sunday night, he said, turned into an alarming experience as the canoeists got stuck on the river as the sun went down.

“We were trying to make 17 miles to Hennepin Landing,” Antonovych said, “but we were only able to average 3½ miles an hour because there was hardly any current at all in the river. Fortunately, there was little headwind. Yesterday (Sunday) we got as far as a big power plant when it got dark. We had no flashlight to see where we were going so we were

paddling along the shore.

The state representative said it was not too bad on the river at night because major boats were not on the water because of damn construction up the river.

Smaller boats were out, though. And one of them, Antonovych said, almost got the canoe.

“Some hot dogs came within three feet of us,” he said. “They waked us and almost flooded the canoe.”

Boboo, he said, handled the crisis well. Antonovych said Anderson had joined them in Starved Rock, while Bowman has been with them since early in the trip.

The senior Antonovych, according to the state representative, is “getting quite a growth and is beginning to look like Hemingway.”

Antonovych did not comment on the extent of his beard. He did say, however, last week that he would not be shaving. So it may be an Antonovych with a new image who finally arrives in Springfield Aug. 15, if everything goes according to schedule.

“We have to make 30 miles today,” Antonovych said Monday afternoon, “and 25 miles tomorrow.”

The travelers were scheduled to arrive at Holiday Harbor near Rome Monday night. State Sen. Harbor Hall, R-44th, owns a boat moored in that harbor, Antonovych said, and had extended a welcome to have the canoeists sleep overnight on board.

"It sleeps six," Antonovych said, "so maybe we won't have to pitch the tent tonight."

The state representative, who is scheduled to travel from Rome to Pekin Tuesday and should be in Havana by Thursday night, didn't say where the dog would sleep.

But if this Boboo us anything like Zorba's Bobulina, she won't sleep alone.

THE NEWS/JOURNAL, AUGUST 10, 1978

4 Men And A Dog:

Political Canoeists Swamp Near Peoria; River Trip Continues

By DAVE WAITERS

It wouldn't surprise too many people if legislation came out of the Illinois Legislature at its next session limiting the number of people and dogs who can legally ride in a canoe.

Certainly, such a bill would have at least three supporters.

Those three, State Reps. Donald Anderson, R-Peru; Woods Bowman, D-Chicago; Boris Antonovych, R-Chicago; and Antonovych's father were making their way down wind-swept Peoria Lake Tuesday with a dog also aboard when their 16-foot birchbark craft swamped in three-foot waves and they had to be plucked from the water by a passing boat.

But then it hadn't been a very good day from the beginning.

The group, planning to take the river to Beardstown and then hike to Springfield, left Rome about 9:30 a.m. Tuesday, but got hung up on a submerged log only an hour later near Lacon. It took them about half an hour to get out of that.

Then came Peoria Lake.

"Boy, it was sure sitting low in the water," Anderson said after the group docked about 9:20 last night at Pekin Boat Club.

It soon became obvious how low when the water started

coming over the sides and the dog, which had joined them earlier near Morris, started swimming. Then they were all in the water, but remained afloat due to life jackets.

It took the efforts of Frank Mlaker, Peoria Heights, to pull the four men and the German Shorthair out of the river and tow the canoe to the Julia Belle Swain berth at Peoria.

They then went to a Peoria restaurant for lunch and it was there that Dave Lane of Pekin, Peoria Journal-Star farm editor and a canoeing buff, came to their rescue with the offer of another craft to help them finish their trip.

So Lane and his wife hauled the quartet to Pekin Lake (so they wouldn't have to rock thru the dam) and they carted the two canoes about a mile to the river, then resumed paddling downstream.

Meanwhile, at the Pekin Boat Club, several people who were waiting began getting worried when they hadn't arrived by shortly before 9 p.m., so they piled into a boat with Jon Hagaman of Havana and he nosed his craft upstream.

The two canoes were finally spotted in mid-channel opposite

the coal docks, around the bend north of the Pekin Boat Club, feeling their way downstream in total darkness.

The unshaven group remained at the boat club last night, camping out, then resumed their trip downstream this morning.

The idea for the trip originated with Antonovych to publicize the plight of political prisoners in the Ukraine, homeland of his father, Adam, 70, who spent most of World War 2 as a prisoner of war after being captured by the Germans while fighting with the Polish Army.

But Bowman joined the expedition because he wanted to publicize the existence of the Illinois-Lake Michigan canal mule tow path. Then Anderson, who represents this area's 45th district, met them at Starved Rock, liked the idea and joined in so he could see his district from the water and also get some ideas concerning the proposed diversion of water from Lake Michigan into the Illinois River.

The dog, which they named BoBu after the character BoBulina in Zorba The Greek, just sort of picked them up as they hiked along a trail near

and A. Antonovych (father, 70)

Morris. Efforts are being made, by the way, to find the well-trained canine's owner.

When the group landed at Pekin, they were tired and dehydrated and described their various camping sites along the way — in state parks, on level beaches, anywhere they could pitch a tent.

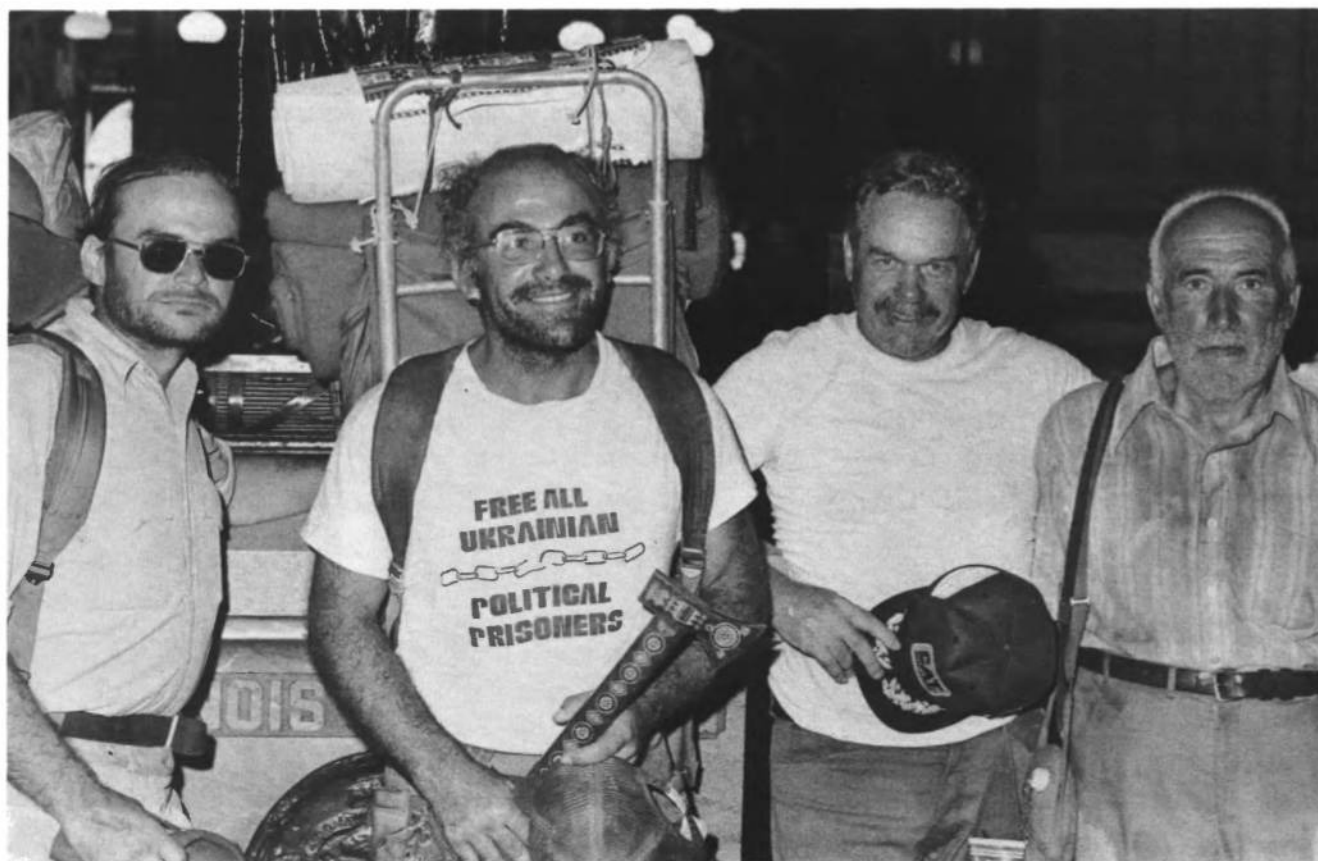
Then they were asked if they were going to stay at the Holiday Inn last night.

"What do you mean?" Bowman said, pointing to the concrete floor beneath the Pekin Boat Club. "To us, this IS the Holiday Inn."

THREE ILLINOIS legislators, plus the father of one of them and a dog that joined them along the way, arrived in Pekin Tuesday night after their overloaded 16-foot birchbark canoe swamped in the wind-swept water of Peoria Lake earlier in the day. From left are State Reps. Richard Luft, D-Pekin, who met them on their arrival; Boris

Antonovych, R-Chicago; Donald Anderson, R-Peru; and Woods Bowman, D-Chicago; and Antonovych's father, Adam, 70. The dog, which joined them near Morris, has been named BoBu. The group has since added another canoe. They are scheduled to go to Beardstown, then hike to Springfield.

Pekin Times, Wednesday, August 8, 1978

From left: State Representatives — Woods Bowman, D-Chicago; Boris Antonovych, R-Chicago; Donald Anderson, R-Peru;

FROM

THE OFFICE OF THE GOVERNOR

Springfield, Ill., August 18 — Governor James R. Thompson commended Adam Antonovych for his efforts as a senior citizen to dramatize the international civil rights fight and his courage in making a recent canoe and hiking trip from Chicago to Springfield.

Antonovych, 69, Chicago, is the father of State Representative Boris Antonovych, Chicago. Father and son paddled and hiked from Chicago to the capital, with two companions, arriving in Springfield this week.

"You are a credit to the ranks of senior citizens and your courage, spirit and industry in making a difficult trip have set an example we can all strive to match," the Governor told the elder Antonovych at a ceremony during Golden Age Day at the Illinois State Fair.

The Governor presented him with a Certificate of Appreciation on behalf of all Illinois citizens "in recognition of his efforts on behalf of Ukrainian political prisoners incarcerated in Soviet mental asylums; and of his dedication to the cause of free speech in his native Ukraine; and of his courage, spirit and industry in traveling across the Illinois Land, underscoring the fact that thousands of senior citizens can and do contribute to the strength and vitality of Illinois."

Before he emigrated to the United States more than 30 years ago, the elder Antonovych was a professor of history and physical education in his native Ukraine. His work in this country has included a position as a laboratory assistant at the University of Chicago in cancer research.

THE ILLINOIS DEPARTMENT ON AGING

Springfield, Ill., Aug. 18 — Adam Antonovych recently embarked upon a pioneer-type journey; hiking along the Illinois-Michigan Canal, canoeing down the Illinois River to Beardstown, and hiking the remaining distance to Springfield along the Lincoln Trail. What is particularly unusual about Mr. Antonovych's journey is that he was born on September 20, 1908. He was accompanied on the 300 mile trip by his son, Representative Borys Antonovych, Representative Don Anderson, and Representative "Woody" Bowman.

Mr. Antonovych embarked on his journey for three reasons. First, to dramatize the plight of Ukrainian political prisoners in his homeland. Second, to lobby for support to free Ukraine and the other captive nations of their Soviet oppressors. The third was to demonstrate to the world that in spirit as well as in practice, seniors can and should unite themselves in actively pursuing causes they believe in with members of the younger generation.

Mr. Antonovych wished to underscore that Mr. Khrushchev's open insult to the people of the United States in the 1960's, "We will bury you," was not only a hollow threat, but a statement based on

nothing but ignorance. At age 69, Mr. Antonovych set out to prove Mr. Kruschev wrong.

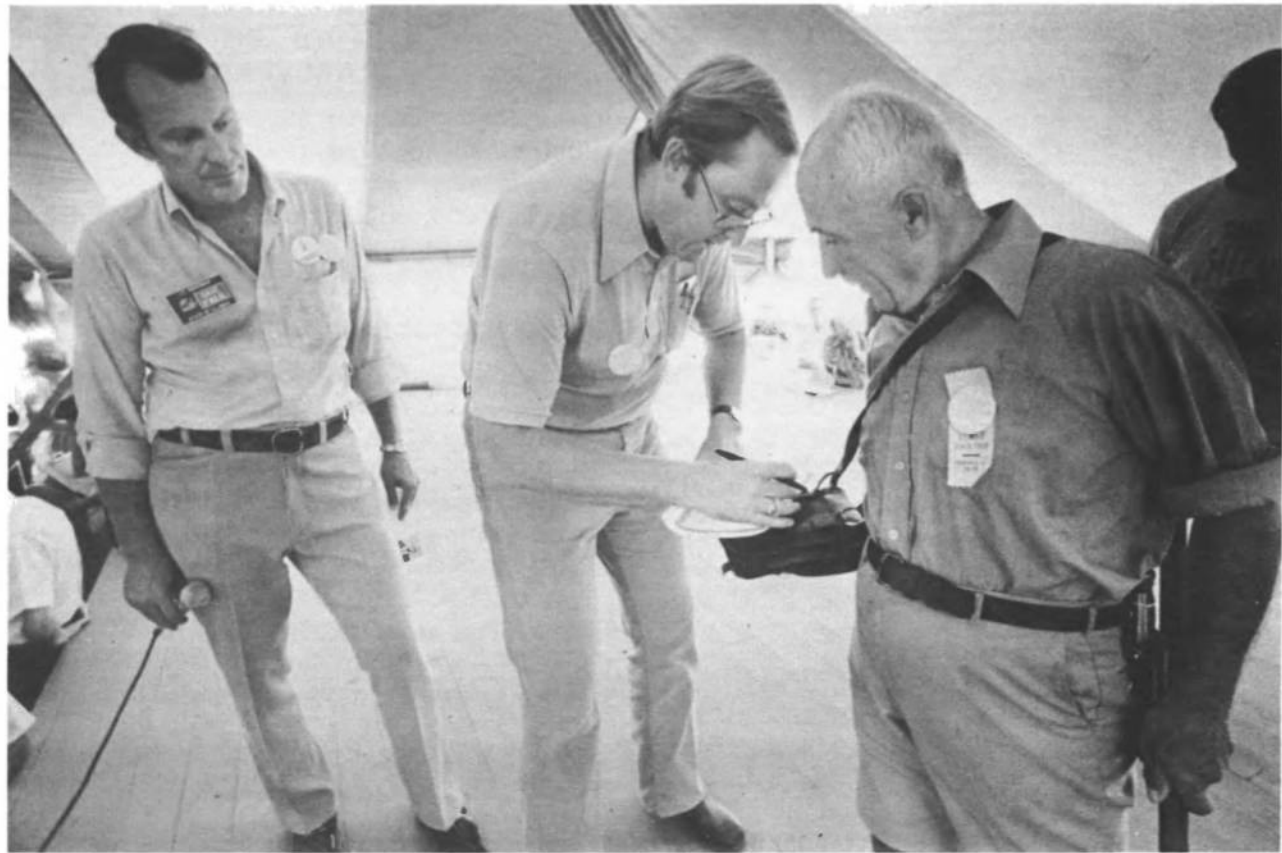
Upon emigrating to Chicago, Mr. Antonovych helped organize and later became director of the largest Ukrainian Saturday school in exile. Presently he is the editor and publisher of the bi-monthly Ukrainian educational journal "Ekran." This is a publication geared toward the Ukrainian American speaking people of the United States. The publication speaks to people of the free world accentuating Ukrainian-American cultural contributions to American society. It is published in Ukrainian and English.

Mr. Antonovych has presided as president of the Ukrainian Literary Fund for the past 20 years. The Literary Fund helps struggling Ukrainian authors find satisfaction through the publication of their works. These works, published in the United States, cannot be published, because of their content, anywhere in Ukraine.

THANK YOU...

My sincere thanks to the Honorable James R. Thompson, Governor of Illinois, and to the Members of the Illinois Legislature for full understanding of the plight of Ukrainian Defenders of human and national rights for the people in Ukraine. My special thanks to the Governor and to the Illinois Department on Aging for their kind words about my modest endeavors.

Adam Antonovych

Honorable James R. Thompson, Governor, Illinois, signs Certificate of Merit for Mr. Adam Antonovych, father of State Representative Boris Antonovych. Together with this Certificate Mr. Antonovych received also a bust of President Lincoln. Left: Lt. Governor Dave O'Neal.

7. ←

взяло участь у виведенні 9-ої симфонії Бетговена під провідом визначного диригента Бонера, при чому в акціях про цей концерт було зазначено: „при співучасті членів українського хору „Боян“.

Членами Секції були люди з усіх земель України, різного звання та соціального стану, католики й православні, молоді й такі, що їм уже під „копу“ доходило. Всі вони між собою зжилися, одне одного прекрасно розуміли, помагали одне одному і творили неначе єдину велику родину.

У відношенні до управи табору Секція керувалась виробленим нею правильником. На пробах по 3-4 години денно завжди панувала взірцева дисципліна, всі пісні розучувались напам'ять, так, щоб кожний із співаків був певним за свою партію. Зате в перервах було завжди гамірно й весело. Жартами та дотепами забавляли всіх „Казьо“ (В. Романів), „Ясьо“ (І. Гурка) В. Мелько, О. Марак (Мараченко). Отже, проби хору та аматорського гуртка були властиво розрадою та душевним відпочинком серед буднів тодішнього таборового життя.

За свою жертвенну працю Секція знаходила завжди зрозуміння її потреб і членів Таборової Ради та Управи. Зокрема, належить підкреслити тісну співпрацю з Секцією і допомогу для неї з боку довголітнього культурно-освітнього референта табору відомого вже на терені Америки проф. М. Остап'яка. Не меншу допомогу давав командант табору п. І. Олінкевич, який, зокрема під кінець 1948 і в 1949 р.; завжди знаходив дороги й способи в американських чинників, щоб допомогти секції у її праці.

Під кінець 1948 року стараннями Секції влаштовано Святочний Ювілейний Концерт з нагоди 25-річчя ком-

Багатолюдна демонстрація членок III. Світового Конгресу Українського Жіноцтва в м. Торонто, на площі біля Ситі Гол, 26. V. 1977 р., в обороні переслідуваних жінок України

позиторської діяльності проф. Недільського, при чому хорами диригувала під час концерту п. А. Огороднік, професорка місцевої української гімназії. Цей концерт був великою несподіванкою для завжди скромного, проф. Недільського, але був він зарозом виявом пошани та вдячності для нього за його творчу працю. Ювілята вітали не тільки його друзі по праці в Секції, але також громадські чинники з ЦПУЕ включно. На пам'ятку вручено Ювілятові численні подарунки, між ними прекрасний його портрет роботи відомого мистця проф. С. Ліпечького.

Редактор Домінік Моравські мав доповідь в Українському Інституті Америки, 17-го лютого 1978 р., про „Стратегію опору Католицької Церкви і населення в Україні та Польщі й її вплив на Східну Європу та взагалі на світ“. Зліва: Я. Пастушенко, д-р М. Лабунька, М. Галів, д-р Романа Навроцька, ред. Домінік Моравські, Е. Стахів, З. Машталір і М. Лебідь.

Зліва сидять: Неван Грушецький, Зоя Когут, Бомена Коваленко, Дмитро Нитченко, Анастасія Грушецька та артист Юрій Михайлів. Стоять: Орісія Стефін, Наталка Березняк, Тарас Мацібурно, Тая Шевченко, Люба Лотиш. Орісія Стефін та Тарас Мацібурно — члени молодечої сенції Клубу, які читали конкурсні твори сіднейських авторів. Фото: Євген Стефін.

Наприкінці минулого року Літературно-мистецький клуб ім. Василя Симоненка в Мелборні проголосив 4-ий конкурс молодечої творчості на прозовий твір: на оповідання, новелі, казки, нариси (репортаж), спогади, а для старшої групи й есей. На конкурс надійшло 11 творів. 13-го серпня ц. р. відбувся вечір учасників 4-го конкурсу в Українському Народному Домі в Мелборні. Спершу самі автори прочитали свої конкурсні твори, а твори сіднейських авторів прочитали місцеві початківці та

НАСЛІДКИ 4-ГО КОНКУРСУ МОЛОДЕЧОЇ ТВОРЧОСТІ В АВСТРАЛІЇ

члени Клубу. Потім голова Клубу Дм. Нитченко прочитав короткий вступ про те, як треба працювати над собою, над своєю мовою, майстерністю, подавши приклади, як наполегливо працювали над собою та писали твори видатні творці літератури. Після цього він оголосив ухвалу журі. Вона звучала так: "Журі 4-го конкурсу у складі членів Літературно-мистецького клубу Зої Когут, артистки Ірени Залеської, Божени Коваленко, Анастасії і Невана Грушецьких, Вол. Каспенковича, під головуванням Дм. Нитченка, на своєму засіданні 2-го липня ц. р. розглянули конкурсні твори й ухвалили: Першої нагороди не одержус ніхто. Другу нагороду — 60 доларів присудити студ. Таї Шевченко, (15 років, псевдо В. Берсунь), за оповідання "Розвіяна самота". Третю нагороду в 40 дол. дістав студент з Сіднею, Славко Ільків, (14 років, псевдо Таборовник), за нарис "Я хотів би побачити Україну". Відзначити оповідання студентки Наталки Березняк, гасло "Соняшне проміння", за оповідання "Ріка-чарівниця".

Решті 7-м авторам видати по 10 доларів для заохочення, оскільки вони в свої писання теж вклали певну майстерність і здібності. Їхні прізвища такі: Люба Лотиш (14 років), Симон Пирогів (14 років), Надя Менцінська (11 років), Юля Фігурка (11 р.) Марійка Сенько-

На фото голова Літературно-мистецького клубу ім. Василя Симоненка Дм. Нитченко (Дм. Чуб) оголошує наслідки конкурсу на вечорі учасників 4-го конкурсу молодечої творчості, 13. 8. 1978 р. Подуч бачимо учасників конкурсу та читців тих конкурсних творів, автори яких не могли прийхати з іншого стеїту.

Починаючи зліва: Наталка Березняк твір яної ("Ріка-чарівниця" відзначений з нагородою в 20 дол.), Тая Шевченко, яна дістала другу нагороду в 60 дол. за оповідання "Розвіяна самота", Симон Пирогів, голова клубу Дмитро Нитченко, Орісія Стефін (читала матеріали сіднейців) та Люба Лотиш.

Фото: Євген Стефін.

вич (18 років), Андрій Даниляк (15 років), Павло Карен (13 років), Галина Терпак (14 років).

Закриваючи вечір, на якому було 62 слухачі, голова висловив щире подяку жертводавцям, які відгукнулись на заклик клубу, надіславши 435 доларів.

Прес-референт
Літ.-мист. клубу ім. Василя Симоненка
в Мелборні, Австралія, 1978 р.

Ансамбль Бандуристів

ім. ГНАТА ХОТКЕВИЧА

Ансамбль після 7-ми років свого існування має за собою велику кількість виступів перед українською публікою як в Сіднеї, так і в інших місцях нашого поселення. Але я уважаю, що виступи перед чужинецькою публікою, з нашим унікальним інструментом, конкретніше відіграють роль установлення нашої національної ідентичності — через нашу надзвичайно багату й кольоритну культуру, яка тісно пов'язана з українською історією. Тут наша молодість відіграє велику роль: чужинці подивляють, що ми, не бачучи своєї рідної країни, віддаємо свій час й енергію, аби продовжувати і вдосконалювати мистецтво наших предків. Цей факт довели нам словами слухачів чужинці. Нам помітно, що, порівнюючи навіть наш музикальний фольклор з іншими народами на інтернаціональних концертах, чужинці з оплесками вибирають українську пісню і бандуру як щось особливе. Ось слова представника «АБС», який запросив ансамбль до участі у фестивалі в різних місцевостях: «Ваш виступ зі змістовним поясненням для мене був коронним номером серед вибраних на фестивалі піснi й танку поневолених народів».

До найважливіших дотепер виступів, при добірній австралійській публіці, слід зарахувати такі:

● Виступ на «Інтернаціональному обіді» в Сіднеї, де серед представників різних інтернаціональних організацій був і прем'єр НПВ разом з деякими міністрами.

● Два виступи в університеті НПВелсу, де між присутніми були голови різних факультетів.

● Кілька виступів на міжнародних фестивалях у Ньюкастелі, Норт Сіднеї, Канберрі, Кабраматті та в Сіднейській опері.

● Брала участь в концертах української пісні й танку у Воллонгонзі і Бенкставні та у фестивалі поневолених народів.

● Грали й співали в музикальній програмі молоді на радіо АБС та несподівано але успішно виступили на «Телетоні» ченел 7.

В 1972 році, під час Різдвяних Свят, ансамбль, разом з учнями-початківцями, об'їхав Сідней з Колядою. Довелось чути від багатьох щедрих господарів вислови вдячності, коли вони побачили цю молодість, яка плекає кобзарське мистецтво, і почули гарну гармонізацію голосів під звуки бандури. Зібрані фінанси увійшли як початкова сума для створення Школи гри на бандурі при ансамблі. Звернулись ми до громадянства з метою зібрати більше фінансів для куплення кількох бандур. Скромна кількість жертводавців відповіла ділом на наше звернення (половина з них у Сіднеї). Цим жертводавцям належить подяка від всіх українців, які перед чужинцями пишуться бандурою.

Петро Деряжний
Літературно-мист. кварталник

Зліва: Борис Щербань, Ліда Деряжна, Петро Деряжний (керівник), його дружина Ніла та Петро Чокула. Ансамбль недавно видав довгограйну платівку «Кобза і Пісня», що є найкращим успіхом цього Ансамблю в Австрії.

PARLIAMENT OF NEW SOUTH WALES
LEGISLATIVE ASSEMBLY

7 December, 1977.

Mr. Peter Deriashnyi,
6 William Street,
Cambridge Park, 2750, N.S.W.

Dear Peter,
Thank you very much for taking part in the Rally at the Opera House on Tuesday night. The Bandurist Ensemble was magnificent and contributed greatly to the atmosphere we successfully sought to achieve. I have heard many comments about the performance, and I hope that your already high reputation was even further enhanced.

I will now hand over the administrative matters to the Secretariat of the Party who will arrange the agreed upon reimbursement to cover your expenses.

Thank you again, I am most grateful for your cooperation.

Your sincerely,
BRUCE WEBSTER, M. L. A.,
Member for Pittwater.

МОЛОДА УКРАЇНА

ЧИ ВИ ВЖЕ Є ПЕРЕД- ПЛАТНИКОМ „ЕКРАНУ”?

**З МИСТЕЦЬКОЇ ПРАЦІ
ГУЦУЛА САМОУКА**

У попередньому числі помістила Редакція „Екрану” інформацію про „Книгу мудрости” Гуцула Самоука з трьома світлинами. В цьому числі хочемо звернути увагу наших читачів на працю Гуцула Самоука — Михайла Додеяка в ділянці українського гуцульського народного мистецтва, в якому він виявив себе незвичайно талановитим різьбарем, добрим і не менше здібним майстром обробки дерева та металю і інших родів мистецтва.

Ще перед вибухом другої світової війни, як молода людина, виявив він свою підприємчивість у організуванні свого власного підприємства виробів гуцульського мистецтва — в селі Тюдеві на Гуцульщині. Зі своїми виробами роз'їздив по цілій Польщі, де продавав їх та улагоджував виставки.

Подібне підприємство він організував у Західній Німеччині безпосередньо по війні, в час еміграції. Там він значно розбудував своє підприємство й поширив на різні галузі, не тільки українського гуцульського мистецтва, але й на виробництво господарського і домашнього вжитку. Всі його вироби та винаходи мусіли мати затвердження німецької, а в деяких випадках навіть окупаційної американської влади, з якою нав'язав і втримував живі зв'язки.

Михайло Додеяк — це людина проста, з села, яка не ходила навіть до школи. Він не мав ні народної ні середньої освіти. Його школою було саме життя, з якого набрав знання і досвіду, використовуючи свій вроджений талант і свої природні здібності.

Своєю працею Михайло Додеяк проробив велику корисну роботу для своїх, а ще більшу для пропаганди українського народного мистецтва серед чужих етнічних груп у повоєнній Німеччині й пізніше в Канаді.

Він не працював у нормальних умовах, не розпоряджав ні відповідним технічним приладдям ні варстатами. Для своїх мистецьких і господарських виробів не можна було тоді дістати відповідних матеріалів у повоєнних таборних часах серед загально знищеної країни. Все це треба було творити з нічого.

До тих своїх мистецьких і майстерських господарських виробів ужив матеріалу зі смертоносного, знищеного воєнного німецького виряду: з частин з літаків, танків, різного роду авт, машин, з вояцьких наплечників, есесівських і вояцьких мундурів і т. п. Подібно як його мистецькі вироби, так і вироби господарського, домашнього й кухонного знаряддя, розходилися десятками тисяч між населенням Західної Німеччини, а навіть поза її границями, та серед американців.

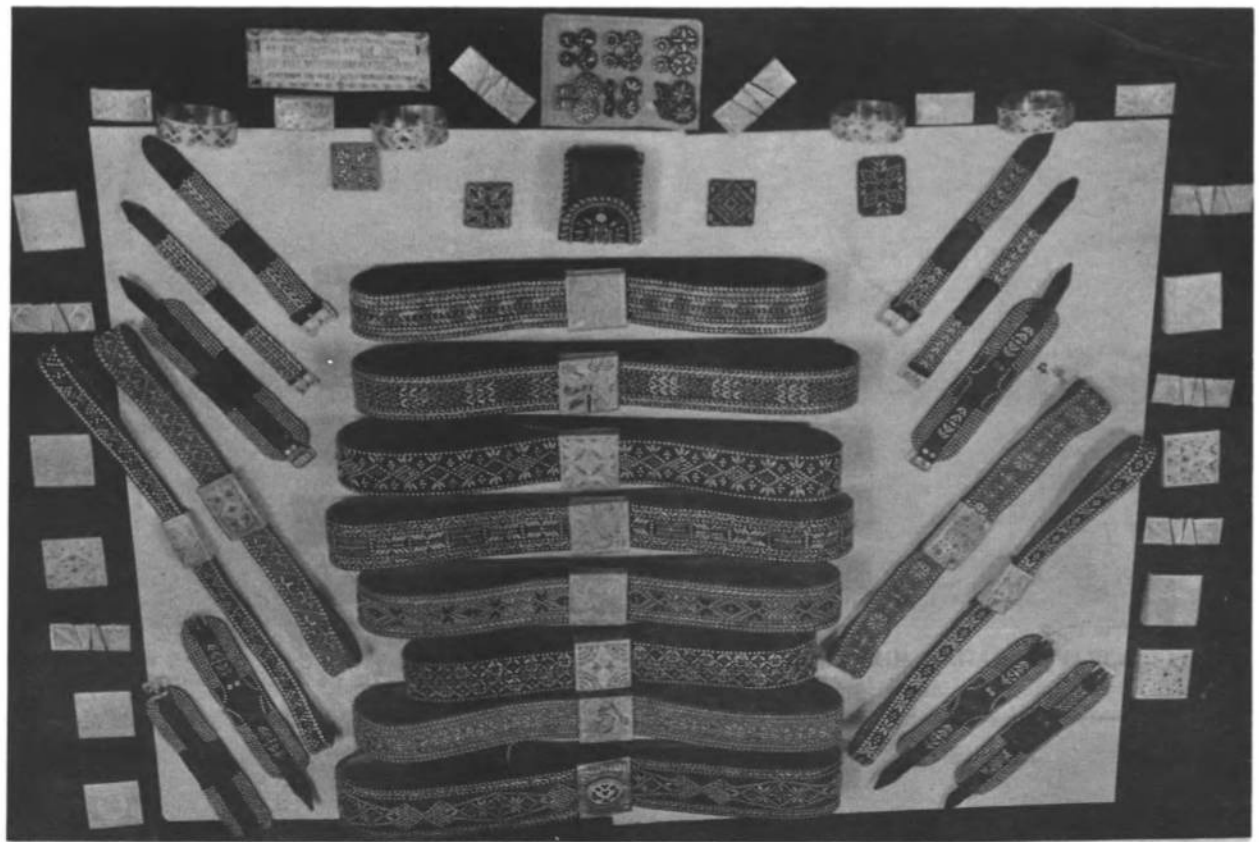
Цю велечезну працю Гуцула Самоука — Михайла Додеяка постараємося представити читачам нашого журналу світлинами. Читачі зможуть самі виробити собі власний погляд на те, що може доконати здібна людина, навіть без освіти.

З його підприємства розійшлося в Німеччині понад 120 тисяч різного роду жіночих браслеток (на руку), тисячі тарілок, касеток, поясів та інших дрібних речей. На кожній браслетці був напис німецькою мовою: Гуцульське народне мистецтво. З господарських виробів випустив: ведра до молока, різну посуду до варення, пательні, терки, хохлі, черпаки, вішаки на посуду, товчки, ножі й под. До тих предметів доходять ще вироби зі сукна і заячих шкірок: шапки, мужські і жіночі теплі хатні пантофлі. А зі шкіри виробляв також жіночі шапки, пояси, брошки, шпинки до сорочок, течки для мужчин, портфелі, жіночі торбинки, мішочки на тютюн і папіросниці, а до книжок прекрасно декоровані перекладки. З залізних, мідяних і металевих частин споруджував преси до виробу столів, касетки, різного роду тарілки.

В його підприємстві, що було урухомлене зараз таки після закінчення другої світової війни, знайшло працю багато наших скитальців, що не мали ніяких документів і не могли дістатися до таборів. Михайло Додеяк старався їм допомагати по своїх спроможностях.

МИХАЙЛО ДОДЕЯК

Декоративні гуцульські пояси, паски до годинників і спинки (кнопки до манжетів)

Михайло Самоук з торбою праці з 1913 р.

Скіряна декорована сумка (торбинка)

ЗАХІДНА НІМЕЧЧИНА

Мистецькі гуцульські експонати, Касетки, тарілки

ГУЦУЛ САМОУК

Теплі жіночі декоративні пантофлі

СОПІЛКАР МИХАЙЛО МИРОНЮК

Недавно мені пощастило мати інтерв'ю зі сопілкарем-віртуозом Михайлом Миронюком, членом капели бандуристів ім. Т. Шевченка в Дітройті. Від нього я дістала багато цікавих інформацій про українські народні інструменти, про народну музику та народні звичаї в Західній Україні.

Жодний словник або довідник з ділянки музикознавства не дає вичерпних відповідей на всі питання, пов'язані з музикою. Про певні, важливі для нас речі можна довідатися лише від тих музиків, які були (або є і дотепер) активними в музичному житті тієї місцевості, з якої вони самі походять. Частиною відомостей, що я отримала від сопілкаря Миронюка, хочу поділитися з нашими читачами.

Михайло Миронюк народився 7 вересня 1911 року в селі Мишин (біля Коломиї) в родині Євдокії і Василя Миронюків. Дитинство Михайла пройшло серед чудової природи, в місцевості, де кожна пора року має свої чари, тому важко сказати, котра з них найкраща. Все ж Михайло найбільше любив весну, бо весною повітря було насичене ароматом цвіту черемшини; всюди рясно цвіла каліна; в садках цілими днями щебетали всілякі пташки, а вночі перекликалися між собою нічні кулики, заливалися співом соловейки.

Куди не глянеш — всюди було видно лише дерева: верби, дуби, берези, вільхи, ліщину, смереки. Предавні могутні тополі, що росли напроти хати Миронюків, нагадували мешканцям села про минуле... Гірська річка Лючка, на обох берегах якої розташувалося село Мишин, завдавала селянам багато клопоту, бо після дощів в Карпатах вона часто сильно розливалась і забирала багато родючого поля. Але люди до цього звикли і сприймали негативні природні явища, як щось неминуче.

Михайло дуже любив ходити по ягоди та по гриби. Він прислухався до клеkotиння води в гірських струмочках, насолоджувався співом пташок. А вночі виходив до садка послухати соловейків.

Одного літнього вечора, коли йому було лише чотири роки, Михайло повертався з мамою від тітки з села Стопчатів (у Борисовці). Коло села

Капеля Бандуристів ім. Т. Шевченка в Дітройті. Посередині диригент Гр. Китастий.

Марія і Михайло Миронюки по вінчанні (Мишин, 1942 р.)

Ковалівка, стомившись, сіли відпочити на березі гірського потоку. Тут вони почули, що хтось грає на сопілці. Гра була така чудова, така незвичайна, що мати й синок не сміли навіть передихнути. Слухали і слухали музику — і забули про домівку, забули про все... А коли, нарешті, пішли подивитись, хто ж то так грає, то побачили, що коло води сидів хлопчина. Він доглядав худобу й грав. Пастушкові було років з десять.

Гра на сопілці перевернула Михасеві душу. Він був так сильно зворушений музикою, що з того моменту вже не міг ні про що більше думати, як тільки про сопілку. Грати так, як грав пастушов, стало його мрією.

Другого дня в містечку Яблунів мати купила Михасеві маленьку денцівочку з п'ятьма дірочками. Денцівка була з ліщини, помальована жовтою фарбою. Хлопчик почав випробовувати інструмент. Цілими днями підбирав звуки до знайомих йому мелодій, постійно прислухався до

своєї гри. Не розлучався з денцівочкою навіть тоді, коли спав. Вона була завжди в нього за паском.

Мати раділа, що син постійно вправляв і робив поступи. Через деякий час вона купила йому вже справжню сопілку з шістьма дірочками. І Михайло почав терпеливо вправляти на новому інструменті. Робив це не в хаті, а надворі серед природи: в лісі або над річкою. Там луна (ехо) мелодії допомагала нашому музикантові чути свої недоліки і виправляти їх.

З часом у Михайла було вже чимало сопілок різного розміру. Коли відбувались весілля, хлопечко стояв десь недалеко від музикантів і тихесенько грав разом з ними на своїй сопілці. Поступово він збагачував свій репертуар новими мелодіями. Ці відбувалось без жодної допомоги від старших, досвідчених сопілкарів чи вчителів. Кожний музикант вчився грати сам.

Після закінчення народної школи Михайло наполегливо продовжував удосконалювати свою гру. Коли йому сповнилося шістнадцять років, почав грати з професійними музикантами. Якийсь час він грав на бубні. Однак гра на цьому ударному інструменті була лише перехідним етапом у досягненні наміченої мети — стати професійним сопілкарем.

Одного разу, на весіллі в селі Діківці, Михайло помітив, що сопілкаря Матія Шевчука втомився грати. Він запропонував Матієві, що заступить його на деякий час. Коли музиканти грали надзвичайно швидко коломийку, всі присутні гості дивились лише на Михайла, а дівчата просто не спускали з нього очей. Всім відразу стало ясно, що мають перед собою нового професійного сопілкаря!

Від того часу Михайло Миронюк став уважатись славним сопілкарем на ціле Прикарпаття. Його постійно запрошували грати на весіллях, всі його любили і шанували. А тому, що професійні сопілкарі не грають на звичайних сопілках, зроблених з дерева, то й Михайло придбав собі декілька сопілок з бронзи.

Весілля в селі Мишині, 1928 р.

Українська молодь села Мишин, Долішній Кут, 1938 р.

У 1941 році Михайла Миронюка запрошено грати для танцювального ансамблю Ярослава Чу-перчука в м. Станиславові (тепер Івано-Франківське). В 1944 р. він разом зі своєю родиною покинув рідне село й вирушив на Захід, спершу до Німеччини, а потім до Франції. В Регенсбурзі (Німеччина) та в Ліоні (Франція) він співав в українських хорах.

Від 1964 р. Михайло Миронюк є членом капели бандуристів ім. Т. Шевченка в Дітройті. Приятелі й знайомі з Прикарпаття пишуть в своїх листах до нього, що вони відразу пізнають його гру на сопілці, коли слухають радіопередачі з Америки з українською музикою у виконанні капели бандуристів.

Хоч Михайло не гуцул, він часто виступає в гуцульському одязі, щоб показати людям, як виглядає справжній гуцульський стрій. Гуцули мали теж славних сопілкарів, але їхні мелодії відрізняються від мелодій Прикарпаття.

Нерідко нам доводиться чути про поділ музичних інструментів на „першорядні“ та „другорядні“ або на „досконалі“ та „примітивні“. Такий поділ треба розглядати як не зовсім правильний, бо кожний інструмент має свою власну

вартість завдяки своїм специфічним прикметам. Однак існують нершорядні та другорядні виконавці. Своєю неперевершеною грою Михайло Миронюк підняв скромний на вигляд інструмент — сопілку — на найвищий щабель.

Д-р Олена Квірмбах

Хор „Українська Пісня“ у Ліоні, Франція, 1953 р. Диригент Тома Дратвінський і його дружина Віра.

Михайло Миронюк в гуцульському одязі з люлькою, 1978 р.

Михайло Миронюк, 1978 р.

Михайло Миронюк в гуцульському одязі з сопілкою, 1978 р.

ЮРА ЗАЯЦЬ — НОВОРІЧНИЙ ПОСІВАЛЬНИК НА ПАТРІАРШИЙ ФОНД

Ходити посівати на Новий Рік — це наш український старовинний звичай, гарний, символічний та глибокий своїм змістом. Малий хлопчик, який символізує собою добро й щастя, входить ранком до хати, засіваючи всяким зерном, приказує вінчуння, щоб „господареві родилися жито, пшениця і всяка пашниця“, і щоб „вас хрищених голова не боліла“, тобто бажає всякого добра й щастя в новому році. Цей гарний прадідівський звичай отримується звичайно з якимсь добрим ділом, бо гроші, що їх люди дають малому посівальникові, переважно передаються на народну ціль. Скільки могли б скористати з цього наші церкви, наукові установи та організації, якби так у кожному місті було бодай кілька хлопчиків, які ходили б на Новий Рік з такими побажаннями? Мала пожертва, помножена в десятеро, дала б поважну допомогу нашим потребуючим установам і організаціям.

З Новорічними посіваннями ходили хлопчики колись в Україні. Тут, на жаль, цей звичай призабувся, але таки знайшовся один хлопчик, який цей гарний прадідівський звичай тут у Чикаго відновив і продовжує його вже від кількох років. Юра Заяць, 12-літній пластун-новак, рік-річно ходить посівати на Патріарший Фонд. Робить він це вже 9 років підряд. Спершу — 3-літньою дитиною зібрав лише 15.50 дол. З кожним наступним роком збирав все більше й більше; минулого року зі-

брав 518.00 дол., а цього року — 575.00. Разом за тих 9 років Юра зібрав на Патріарший Фонд 2,257.00 доларів!

Кожного року Юра пересилає зібрані гроші до Блаженнішого Патріарха Йосифа. За це Патріарх завжди винагороджує

ЮРА ЗАЯЦЬ-НОВОРІЧНИЙ ПОСІВАЛЬНИК НА ПАТРІАРШИЙ ФОНД

Юра Заяць посіває перший раз — 14. I. 1971

Надіяка і Юра посівають — 14. I. 1975

Його особистим листом подяки, а минулого року, крім листа подяки, прислав Юрчикові також свій портрет з власноручним підписом. Юру, як Новорічний посівальника на Патріарший Фонд, знають у Римі, бо його світлина — посівальника виставлена в Українському Католицькому Університеті.

Для Юри день 14-го січня важний ще також тим, що цей день Українського Нового Року — це день його народження. Новорічне посівання на Патріарший Фонд є для нього тільки одним із його багатьох активностей. Він — пластун і відбув уже чотири пластові новацькі табори. Цього ж року поїде вже на свій перший юнацький табір. Юра теж член Братства Входу у Храм при соборі св. Володимира і Ольги й щонеділі служить при Богослуженнях, переважно при Св. Літургіях з хором, бо дуже любить спів. Разом із своєю молодшою сестричкою Надійкою належить до дитячого хору „Молода Думка“ в Чикаго й до Української Школи Балету при парафії Св. Володимира і Ольги. Обое вчать гри на фортепіані й обое ходять до щоденної Української Школи св. Отця Миколая та до Школи Українознавства.

Юра вже незабаром буде дорослим юнаком, тож час настав, щоб інші хлопчики в Чикаго почали ходити з Новорічними посіваннями і продовжували цей гарний український звичай.

Батьки Юри та Надійки — п-ні Галина й інж. Роман Заяці — живуть з дітьми у Чикаго.

Мандолинова оркестра „Веселка” з Дітройту. Диригент — Кирило Цепенда, вокаліст — Валюх.
Ukrainian Orchestra "Veselka" of Detroit - Windsor. 1977. Mr. Kyrylo Cypenda, Musical Director.

Українські католицькі парафії Метрополітального Чикаго під протекторатом Преосвященного Владика Ярослава Габра запрошують українське Громадянство на Концерт Мандолинової Оркестри „Веселка” з Дітройту, що відбудеться під кличем: „Українська Молодь Великому Митрополитові”. Весь прибуток з концерту призначений на Фонд Беатифікації Слуги Божого Митрополита Андрея. Концерт відбудеться в суботу, 24-го березня 1979 р., о год. 7-мій вечора в аудиторії Школи Шопена. В програмі виступлять гостинно також Христя Липецька з Дітройту (меццо-сопрано) і Любо Машок з Чикаго (тенор).

А. Валюх

Кирило Цепенда

Христя Липецька

Любо Машок

У Філадельфії публіка привітала вибір Кралі і двох Князівен Української Преси

Філадельфія, Па. (Л. К.). — Спільними стараннями Фінансової Комісії Світової Федерації Українських Жіночих Організацій (СФ-УЖО), що її на протязі довгих років очолює п-і Марія Харина, та Спілки Українських Журналістів Америки, головою якої другий рік підряд є ред. Ольга Кузьмович, у суботу, 4-го листопада ц. р., тут в аудиторії св. Йосафата відбувся 6-ий Баль Української Преси.

Біля 450 осіб, мешканців цього міста та околиць овацією і бурхливими оплесками привітали новообрану Кралю Української Преси 1978 — ясноволосу, 18-річну Лідію Фещенко-Чопівську, репрезентантку журналу „Екран”, як рівнож першу „Князівну — 19-річну Наталку Олександрю Ковалишин, репрезентантку газети „Народна Воля” та другу Князівну — 17-річну

Оксану Марію Куровицьку, репрезентантку пластового журналу „Юнак”, що їх вибрало 6-членне журі у такому складі: ред. журналу „Веселка” Володимир Барагура — голова та члени: мистець маляр — Стефанія Бернадина, головний редактор „Народної Волі” — д-р Василь Модрич-Верган, піаністка проф. Наталія Котович та проф. д-р Наталія Пазуняк.

LVIV'S CITY HALL — the centre of civic government in one of the great cities in the chronicles and contemporary life of Ukraine.

THE SYMBOL OF LVIV and part of the city's coat of arms is the lion. The entrance to the city hall is flanked by two such heraldic lions.

Журі представляє репрезентанток української преси. (Фото „Мева”)

1937р. УКР. ТЕАТР ім. КОТЛЯРЕВСЬКОГО ПІД МИСТ. ПРОВ. В. БЛАВАЦЬКОГО

ТЕАТРАЛЬНЕ СПОРТ. ТОВ. „ГОНГ“

Яр. Климовський
СОРОК ДВА РОКИ ТОМУ
 (Згадка про Театральне Спортивне Т-во „Гонг“ при Українському Театрі ім. І. Котляревського в Галичині, 1937 р.)
 У 1937 р. після з'єднання двох передових українських галицьких театрів — Театру ім. І. Тобілевича під мист. кер. Миколи Бенцала і Молодого Театру „Заграва“ під мист. кер. Володимира Блавацького в один репрезентативний театр п. н. Український Театр ім. І. Котляревського, який нараховував 65 осіб — засновано при цьому театрі Театральне Спортивне Т-во „ГОНГ“. Це товариство, крім футбольної команди, мало також секцію відбиванки і секцію настільного тенісу. М. ін., організовану боксерську секцію голова Т-ва В. Блавацький заборонив згл. припинив її діяльність, бо забагато було „лідзольованих“ очей і синяків на обличчях акторів, чого шмінка не була в силі накрити, так що боксерських рукавиць вживано виключно на сцені в комедії І. Керницького „Муза на офсайді“.
 Театр ім. І. Котляревського — це єдиний театр у світі всіх часів, що мав свою футбольну дружину.
 На світліні (ліва сторона табля): Володимир Блавацький — голова „Гонгу“; Євген Цісик (диригент театр. оркестри) — скарбник; Олександр Яковлів (широковідомий комік) — господар; в низу: Тео Кіт — воротар. Права сторона: Євген Левицький; Володимир Карп'як; Андрій Теплий; Олександр Данилко; Юліян Сухар; Іван Самокішин; Степан Троян; Яр. Климовський; Анатоль Гладкий.
 На світліні бракують: Богдан Паздрій з проводу Т-ва і змагуни: Ярослав Бенцаль; Климовський, мол.; Мстислав Малецький; Орест Сліпенький; Угрин.
 Тренерами футбольної команди „Гонгу“ були — спочатку „Вуйко“ Підлісецький, згодом — Роман Пазуняк, оба з УС-Т-ва „Україна“ - Львів.
 Змагунами „Гонгу“ були в більшості колишні змагуни своїх гімназійних фут- „Екран“ Рік XVIII Ч. 98-99. Листопад-грудень 1978 — Січень-лютий 1979

больних дружин; серед них були і змагуни відомих українських спортивних товариств, напр.: Малецький, Сухар і Угрин із „Скали“ - Стрий; брати Климовські з „Поділля“ - Тернопіль; Кіт із „Стріли“ - Жовква. — Засновниками „Гонгу“ були: Климовський, старший, і Ю. Сухар.
 В. Блавацький, шойно коли приглянувся першому тренінгові (на подвір'ї Народу в Жовкві) й упевнився, що „копуни“ не початківці, не лише сприяв заснуванню футбольної дружини, але і дав згоду на вибір його головою „Гонгу“.
 Незабутніми були перші змагання у Жовкві проти місцевої української дружини „Стріла“ з вислідом 3:1 у користь „Гонгу“. А найбільш успішними були змагання проти польської Збірної міста Сокаля — з таким самим вислідом у користь „Гонгу“. З цих змагань залишився у пам'яті один епізод: після третього голя один жид, що стояв недалеко наших воріт, сказав до Паздрія таке: „Слухайте! Не пардинуйте з тими поляками, дайте їм ще пари балабухів, най знають, що то єст мнейшоць народова!“
 Слід також сказати, що після того третього (переможного) голя місцевий староста повіту, який був більш як певний польської перемоги, до краю схвилюваний, вийшов з площі зі словами: „А нех їх шляк трафі, насі досталі першожендов лекціє од українських артистуф“.
 „Гонг“ виступав у такому одязі: сині сорочки (ультрамарин) з чорним коміром, низька стійка для вигоди рухів, на грудях емблема „Гонгу“ (проект мистця Боровика), чорні штани із синім лямпасом, чорно-сині панчохи-штуци й білі хромові футбольні черевики; воротар — чорний свєтер, на голові білий кашкет, решта виряду як всі інші змагуни. В запасі було ще п'ять комплектів, не згадуючи декілька м'ячів. — У нас була ще т. зв. резерва, яку ми назвали „другою дружиною“. Вона не змагалася з іншими дружинами, хоч тренувала з нами і була нам дуже придат-

на до тренінгів на двоє воріт. Тоді звичайно наступав поділ на дві рівні щодо сили групи. Резерва мала свій власний виряд.
 Всі члени театру включно із сеньйорами української сцени — Совачевою і Рубчаком — були палкими ентузіястами „Гонгу“. Треба було подивляти наших сеньйорів, з якою завзятістю вони обороняли добре ім'я „Гонгу“!
 Вибігши на футбольний майдан, замість звичайного вигуку „Слава“, „Гонг“ оце

„Слава“ виспівував, як ув одній із історичних п'єс.
 Визначнішими стрільцями „Гонгу“ були: Сліпенький, Сухар і Малецький. Майстром вільних і карних викопів був Климовський, мол. Знаменито бив наріжняки Угрин.
 Як тільки наш театр прибув до якогось міста, зараз же голосились місцеві футбольні команди з бажанням грати проти „Гонгу“, бо знали, що „каса“ буде запевнена. „Гонг“ тішився великою симпатією публіки!

У поневоленій Україні СЛАВЕНЬЛВОВОЕ!

CHESS MOGULS predict a big future for chess grandmaster Oleg Romanyshyn, whom they consider a rare talent in this internationally-popular game of strategy and tactics. LVIV, Ukraine.

Краля Української Преси 1978 р. панна Лідія Фещенко-Чопівська, репрезентантка „Екрану”
Ukrainian Press Ball Queen 1978 Lydia Feshchenko-Chopiwska

Краля і князівни Української Преси, зліва: друга князівна —
 Оксана Марія Куровицька, реп. „Юнака”, краля Лідія Фещенко-
 Чопівська, перша князівна — Наталка Ковалевич, реп. „Народ-
 ної волі”

Lydia Chopivsky, Former Resident, Crowned Queen

Lydia Chopivsky, a former resident of Astoria was crowned Queen of the Ukrainian-American Press for 1978-79 at the 6th annual ball held Nov. 4 in Philadelphia, Pa. The national pageant was sponsored by the Ukrainian-American press in the USA. Lydia was a contestant representing a Ukrainian publication out of Chicago.

The girls were judged on their intelligence, charm, beauty, perfection in the Ukrainian language, and participation in Ukrainian community work. As queen, Lydia will reign over all major Ukrainian functions in the USA until she gives up her crown next year.

Lydia has lived most of her young life far away from the Ukrainian centers, and the only contact with the Ukrainian language was her family: parents, grandparents, and three brothers. Jokingly they have said that Lydia and her brothers have studied the Ukrainian language at "Grandmother's University." Nevertheless, Lydia has led an active and colorful life. At school she was an outstanding student as well as a leader in everything. She served as president of the Student Council for two years, she was a member of the National Honor Society for all four years, and during the Student Government Days, she was chosen to be the City Clerk and participated in such capacity at the city council meeting.

Lydia is very active in sports and for four years was a cheerleader for the varsity football and basketball teams, and served as captain for the last two years.

Lydia finds great pleasure in the theater — she is a member of the school's theater group "Encore Players," and also a member of the National Thespian Society and has been in numerous plays and musicals.

Because of her extra-curricular activities and leadership abilities, the American Legion presented her with the "American Citizenship Award." Her Sophomore year she was also awarded the Hugh O'Brien Leadership Award and as the recipient of this award she participated in competition for the leadership award of Illinois, winning this bestowal. During her Senior year the local Jaycees selected Lydia as "Girl of the

Year" for her scholastic achievements and extra-curricular activities. Lydia was also presented with a monetary prize to further her education.

Lydia loves to sing, and this talent of hers has led her to participate in the school choirs and also to become a member of a select singing group which this summer went on tour, singing in the southwestern and western United States.

Since her early childhood, Lydia was attracted to the art of modeling. Still as a grade school girl she was modeling for local department stores, then later, for various clubs and organizations and large department stores. One of her most interesting assignments however was a modeling job in downtown Chicago where she had to pretend to be a mannequin in a window on Chicago's State Street. A sign in the window stated "Is she alive or is it a mannequin?" While the shoppers tried to decide on the answer, Lydia was under tremendous strain. She participated in numerous modeling contests, receiving trophies and acknowledgements for her graciousness and poise.

Lydia's greatest enjoyment, however, is to perform in her beautiful and colorful Ukrainian costume. She places her whole talent and her heart in this performance, trying to make the audience fall in love with and to admire the Ukrainian dance. Lydia performs at various talent contests and at National Holidays. At the "America's Youth on Parade" festival held in Notre Dame University, she received second prize in national talent contest for her "Kozachok."

During the 1977 celebration of Labor Day in Zion, Ill., Lydia, dressed in her Ukrainian costume came out on stage and began telling of her "roots." She described to the audience the Ukrainian village (painted as a background of the stage) with a peasant house, the well, the orchard, and the stork on the straw roof. As she told the story of her roots, she very appropriately completed her appearance by performing a lively Ukrainian dance. There was no end to the applause, and her performance was warmly received. In Michigan City, Ind., Lydia again received the first prize for her Ukrainian dance at their annual youth talent contest.

Over 350 trophies are decorating the Chopivsky's living room, trophies for Lydia's outstanding achievements and performances. Every time that Lydia performs, she always gives the audience something Ukrainian, either a song or a dance or a short speech.

But now Lydia has achieved her biggest honor, winning the crown of her own Ukrainian people, and reigning for the entire year as the Miss Ukrainian-American Press Queen.

Lydia is a student at Northwestern University in Evanston where she is studying foreign languages. She hopes to eventually become an interpreter or go into international business.

She is the daughter of Dr. and Mrs. George Czopiwsky, formerly of Astoria.

Від Редакції
 Вітаємо щиро Ліду Фещенко-Чопівську,
 репрезентантку „Екрану”, та її Родину, з
 її великим осягом — зобуттям титулу
 Краля Української Преси 1978-го року.

**ВСІ НА ФРОНТ
 РОЗБУДОВИ
 „ЕКРАНУ”**